Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...тимай 1921 оной ...брин 21-нэ гарана | № 102 (14122) | 1973 оной апрелиин 30, понедельник | Сэн 2 мүнгэн

Революционно хүсэнүүдэй бүрин түгэлдэр союз—дэлхэйн социализмын байгуулалтын, улас хоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй, арадуудай национальна, социальна сүлөөрэлын түлөө тэмсэлшэдэй союз бэхижэг лэ!

(КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан Уряанууднаа)

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ, СОЦИАЛИЗМЫН ЛЕНИНСКЭ ХАРАА ШУГАМААР

...3 оной апрелиин 26—27-до КПСС-эй Центральна Ко...эй Пленум болоо.

...тиин XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ та... КПСС-эй ЦК-гай уласхоорондын ажаябуулга тухай нү... И. Брежневэй элидхэлые Пленум шагнажа, зүбшэн хэл...ленум нэгэн дуугаар тогтоол баталан абаад, тэрээн ...о бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал ба ком... байгуулжа байһан совет арадай найдамтай аюул...йдал хангаха талаар Политбюрогой хэһэн хүдэлмэрие ...хүсэдөөр һайшаагаа. Пленумдэ хабаадаһан хүнүүдэй ...н үгэ ба Пленумэй тогтоол дотор эдэ зорилгонуу...идхэлгэдэ нүхэр Л. И. Брежневэй оруулһан өөрынь ...бита тэмдэглэгдээ.

...СС-эй ЦК-гай Генеральна Секретариин элидхэл дотор ...рһэн уласхоорондын байдалай шэнжэлэлые Пленум ...һайшаагаа. КПСС-эй уласхоорондын ажал ябуулгын ...тэрээн дотор табигдаһан зорилгонуудай тон шухала ...онсолон тэмдэглээ.

...мунис партиин хүтэлбэри доро совет арад КПСС-эй ...съездын һүүлээр коммунис байгуулалтадаа, социалис ...ронойнгоо экономическа, бэеэ хамгаалха хүсэ шада...рэнэй уласхоорондын үүргые бэхижүүлгэдэ, дэлхэйн ...атын ябасада тэрэнэй нүлөөлхэ талаар шэнэ гайхам... амжалтануудые туйлаа.

...най парти өөрынгөө XXIV съезд дээрэ уласхоорондын ...ануудые һайжаруулха, эб найрамдал бэхижүүлхэ ...ай, үнэн зүб программа зохёон табяа. Тэрэниие хаа ...үй эб найрамдалай совет программа гэжэ нэрлэдэг ...нигээд тэрэ арадуудай зүгһөө халуунаар дэм..., олон оронуудай правительстванууд тэрээгээр ехэтэ ...оно. Манай социалис гүрэнэй эб найрамдалда дура...д, удха шэнжынгээ талаар революционно гадаадын ...ка тухай, ажалша олониитын шухалын шухала эрил...ые тодорхойлдог политика тухай агууехэ Ленинэй за...абариие бүхы гадаадынгаа политическэ ажал ябуулга...лбэри болгон, КПСС-эй ЦК, ЦК-гай Политбюро ... XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ та...ехэ хүдэлмэри ябуулаа.

... гүрэнэй түгэс хүсэндэ, нэрэ хүндэдэ түшэглэдэг, ...арадай дэмжэлгэдэ түшэглэдэг, КПСС-эй эдэбхитэй, ...эй уласхоорондын политика дэлхэйн оршон байда...атай зохид шэглэлтэйгээр хубилхадань туһална. Ба... эб найрамдалай, уласхоорондын хани харилсаанай ...манай тэмсэлэй саашанхи хараа бодол болон зорил...е Пленум тодорхойлоо. «КПСС-эй XXIV съездын ...н политическэ хараа шугамые,— гээд тогтоол соо ...э,— энэ Пленум дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэ...лдхэл дотор үгтэһэн заабари болон тобшололнуудые ...ри болгон, саашадаашье хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхы... найрамдалай программые бүриин хүсэдөөр бэелүүлхын ...тэмсэхыень, уласхоорондын байдал дээрэ туйлагдаһан ...убилалтануудай саашадаа бусалтагүй һайн шэнжэтэй ...бадал туйлахыень ЦК-гай Пленум Политбюродо ...».

...эйн социализмын байдалые бэхижүүлхын түлөө, со... оронуудтай бүхы талын хани харилсаа хүгжөөхын тү...л—КПСС-эй гадаадын политическэ ажал ябуулгын ... шухала шэглэл болоно. КПСС-эй социалис хани ба...ай аха дүү партинуудай хамтын хүсэл оролдолгоор аха ...нуудай түгэс хүсэн, нэгэдэл бэхижүүлэгдэнэ, улас...ын оршон дээрэ таатай зохид хубилалтануудай бо... бүри ехэ үүргэ дүүргэжэ байһан тэдэнэй хамтын по... холбоон бэхижэнэ.

...рһэн сагай эгээн ехэ үйлэ хэрэг гэбэл, вьетнам ара...лта болоно. Баатар вьетнам арадай эрхэ сүлөөтэй ...үсэл зориг, социалис оронуудай һаналаа нэгэдэлгын ...үсэн болбол Вьетнамда эсэргүү империалис эзэрхэг ...н ябуулгые болюулаа. Интернационализмда, дэл...циализмын хэрэгтэ үнэн сэхэ Советскэ Союз Вьет... бүхы талын туһаламжа хүргөө. Манай Ленинскэ пар...ет гүрэн революционно һаналаа нэгэдэлгын тугые ...ргэжэ ябаа, мүнөө тэрэнээ дахинаа батална, Ин...та эб найрамдал тогтоохо хэрэгтэ бүхы хэмжээгээр ...а байха юм.

...миин Демократическа Республикые политическэ та...ярлаха гэһэн ябадалые усадхалга, ГДР-ые дэлхэйн ...гүрэнүүдэй мэдэрһэн ушар аха дүү оронуудай хани ...ай хамтын политикын туйлаһан ехэ амжалта боло... Бүмбэрсэг дэлхэйн баруун хахадта түрүүшын ... гүрэн болохо Кубын уласхоорондын бай...бэхижэз. Социалис хани барисаанай бүхы ... шэнэ общество байгуулгадаа түүхэтэ ам...нуудые туйлаа. Социализмын аха дүү оронуудай бүхы талын хани харилсаан хүгжэнэ, гүнзэгы шэнжэтэй болоно. Экономикын талаар тэдэнэй хани харилсаан мүнөө шэнэ шэнжэтэй шатада гаранхай. Тэрэ хани харилсаан болбол экономическа социалис интеграциин бүрин хүсэд программа бэелүүлхэ ябадалаар тодорхойлогдоно.

КПСС социалис гүрэнүүдэй саашанхи нэгэдэлдэ, тэдэнтэй аха дүүгэй холбоо барисаа бэхижүүлгэдэ, үргэдхэлгэдэ бүхы хэмжээгээр туһалжа байха юм. СЭВ-эй оронуудтай экономическа хани харилсаагаа улам һайжаруулха ябадал онсо удха шанартай болоо. Тиин экономическа социалис интеграциин арга боломжонуудые бүри хүсэд дүүрэнээр ашаглажа эрилтэ табина. Энэ интеграци болбол социалис хани харилсаанай экономическа, бэеэ хамгаалха түгэс хүсые саашадань бэхижүүлхэ хэрэгтэ хүргэнэ.

КПСС-эй XXIV съездын һүүлээр ондо ондоо социальна байгуулалтатай гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудай гурим болоһон амгалан ёһоор зэргэ оршон байха ёһо гурим үргэн олониитын зүгһөө һайшаагдаа. «хүйтэн дайнһаа» түгшүүрилтэ байдалые һуларуулга тээшэ эрьелтэ боложо байна. Энэ һайн хубилалтануудые саашадань хүгжөөхэ бодото һайн үндэһэ һуури бии. Уласхоорондын оршон байдалай иигэжэ хубилхын шухалын шухала эрхэ нүхэсэл гэбэл, Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай гадаадын политика мүн байһаар.

Европын гүрэнүүдэй хоорондо амгалан ёһоной харилсаа хүгжөөхын тула һайн эрхэ нүхэсэл бии болоо. Советскэ Союз, социализмын аха дүү оронууд, «хүйтэн дайнай» фронтые сүмэ сохёо, Европо түбиин Зүүн ба Баруун гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанай түгшүүрилые һуларуулха эхин табигдаа.

Энэ хэрэгтэ ФРГ-тэй договор баталха, эсэслэн баталха ябадалтай холбоотой КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой хэһэн ажал, Москвада болон Ореандада В. Брандттай нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн хөөрэлдөөн ехэ үүргэ дүүргэһэн байна. ФРГ-тэй СССР ба ПНР-эй баталһан договорнууд, Баруун Берлин тушаа дүрбэн талын хэлсээн, ГДР ба ФРГ хоёрой хоорондохи харилсаануудай үндэһэ һуури тухай баталһан договор экономико, наука, техникэ болон культурна холбоо барисаанай талаар ФРГ-тэй Советскэ Союзай ба бусад социалис оронуудай бэе бэедээ ашатай туһатай харилсаануудые саашадань хүгжөөхэ бодото эрхэ нүхэсэл байгуулаа.

СССР-эй болон Франциин арадуудай үнинэй заншалта хани барисаанда түшэглэһэн совет-француз харилсаануудай тогтууритай хүгжэлтэ Европын оршон байдалые һайжаруулгада һайн нүлөө үзүүлнэ. Нүхэр Л. И. Брежневэй Парижда айлшалһан ушар. Франциин президент Ж. Помпидутай Заславльда тэрэнэй һаяын уулзалга болбол хоёр гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудые саашадань хүгжөөхые эрмэлзэдэг хоёр талын хүсэлые дахинаа баталаа.

Эб найрамдал хамгаалха, бэхижүүлхэ манай ленинскэ политикые эдэбхитэйгээр, эгээн ехэ нүлөөтэйгөөр ябуулхын тула бүхы арга боломжонуудые КПСС саашадаашье хэрэглэжэ байха юм. Эб найрамдал совет арадта, газар дэлхэйн бүхы ажалша хүнүүдтэ шухала хэрэгтэй, үнэтэй сэнтэй юм.

Эзэрхэг түримхэй империалис бүлэглэлнүүдэй һүйдхэлтэ ябуулгануудта харюу үгэхөөр саг үргэлжэ бэлэн. һэргэг байлгада, хархис үзэл сурталда, пропагандада эсэргүүгээр шууд сэхэ тэмсэл ябуулха шухала байһанда КПСС-эй ЦК-гай Пленум анхарал хандуулна. Совет ороной ажабайдал тухай, тэрэнэй үг зорилго, туйлалтанууд тухай, тэрэнэй уласхоорондын ажал ябуулга тухай уласхоорондын олониитэдэ үргэнөөр, этигэмжэтэйгээр мэдээсэжэ байха шухала. Энэ хадаа манай тала тээшэ оломиллион хүнүүдэй ухаан бодол, зүрхэ сэдьхэл татаха түгэс хүсэтэй зэбсэг мүн.

Азиин, Африкын болон Латиин Америкын оронуудтай СССР-эй харилсаануудые хүгжөөлгэдэ манай парти ехэ анхарал хандуулна. Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгануудта эсэргүү тэмсэлдэнь, ООН-ой Аюулгүйн Соведэй мэдээжэ шиидхэбэриин ёһоор Дүтын Зүүн Зүгтэхи хёмороото байдалые гуримшуулхын түлөө тэмсэлдэнь араб оронуудай хуулита эрхэнүүдые дэмжэхэ хараа шугамые Советскэ Союз шууд сэхээр бэелүүлнэ.

Хани барисаан болон хани харилсаан тухай совет-индиин договорто түшэглэн, манай орон Индитэй бэе бэедээ ашатай туһатай хани барисаанай харилсаа хүгжөөнэ. Урда Азидахи түгшүүрилые һуларуулгада эдэбхитэйгээр туһална. Советскэ Союз Латиин Америкын оронуудтай харилсаануудые бүри үргэнөөр хүгжөөнэ. Дэлхэйн энэ районда монополиин дарлалтаһаа сүлөөрхэ, эрхэ сүлөөтэйгөөр, демократическа ёһоор хүгжэхэ гэһэн эрмэлзэл бүри ехээр хүгжэнэ гээд һүүлэй сагай баримтанууд гэршэлнэ. Чили болон Перудэ, тэрэшэлэн энэ түбиин хэдэ хэдэн бусад оронуудтахи ушар хэрэгүүдэй ябаса имагтал энээн тухай хэлэжэ үгэнэ.

Эрхэ сүлөөгэй түлөө, бэеэ даанхай байдалаа бэхижүүлхын түлөө, экономическа болон социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэжэ байһан Азиин, Африкын болон Латиин Америкын оронууд тушаа Советскэ Союзай хэлбэришэгүй хараа шугам гэбэл, энэ үнэн зүб тэмсэлыень эдэбхитэйгээр дэмжэлгэ болоно.

Эб найрамдалай программые бэелүүлхэ талаар КПСС-эй, Совет гүрэнэй ажал ябуулгатай марксистско-ленинскэ партинуудай, олониитын хүдэлөөнэй һаналза нэгэдэнги байһыень ЦК-гай Пленум ханангяар тэмдэглэнэ.

Саашанхи жагсаалыень бэхижүүлжэ байһан, революционно тэмсэлдэ эдэбхиень дээшэлүүлжэ байһан, дэлхэйн хүгжэлтэдэ, эб найрамдал, арадуудай аюулгүй байдал хамгаалгада дүүргэдэг үүргынь ургалтые хангажа байһан һайн үйлэ хэрэгүүд уласхоорондын коммунис хүдэлөөндэ хүгжэнэ. Эдэ бүхы хубилалтанууд 1969 ондо болоһон коммунис болон хүдэлмэришэдэй партинуудай Уласхоорондын зүблөөнтэй таһаршагүй холбоотой юм.

Империализмда эсэргүү тэмсэлдээ, өөрынгөө уласхоорондын бүхы политика ябуулхадаа КПСС урдынхидаал мэтэ социалис ленинскэ хараа шугамые шууд сэхээр бэелүүлжэ, бэеэ даанхай байха, социальна дэбжэлтэ туйлаха эрхээ хамгаалжа байһан арадуудта дэмжэлгэ хүргэжэ байха юм. Марксизм-ленинизмын ёһо гуримуудые үндэһэлэн, коммунис хүдэлөөнэй политическэ, үзэл сурталай нэгэдэлэй, түлөө шууд сэхээр тэмсэжэ байха зуураа, КПСС-эй ЦК энэ зорилгодо шэглүүлэгдэһэн тодорхой үүсхэлые бэелүүлхэ хэрэгтэ аха дүү партинуудтай сут хамта хабаадахаар бэлэн байһанаа мэдүүлнэ.

Энэ жэлдэ Москвада болохо эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй бүхэдэлхэйн конгресс уласхоорондын ниитын шухала хэмжээ ябуулгануудай нэгэн болохо байна. Энэ конгресс хадаа эб найрамдалые бэхижүүлхын, түгшүүрилтэ байдалые һуларуулхын түлөө тэмсэлдэ бүхы газар түбинүүдэй арад олониитые элсүүлхэ бодото эрхэ нүхэсэл болохо ёһотой. Конгрессые ехэ удха шанартай дээрэ бидэнэр тоолонобди, тэрэнэй амжалтада туһалхабди.

Социалис оронуудай, дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй жагсаалда эсэргүү, уласхоорондын түгшүүрилтэ байдал һуларуулхые эрмэлзэдэг эб найрамдалда дуратай гүрэнүүд болон арадуудай хүсэл оролдолгодо эсэргүү КНР-эй хүтэлбэриин үсэд нэтэрүү тэмсэл, совет орондо эсэргүү. Пекинэй хараа шугам болбол эб найрамдалай, уласхоорондын социализмын хэрэгтэ хоро хүргэнэ гээд Пленум онсолон тэмдэглэнэ. Хитадтай байгуулха харилсаанууд тушаа КПСС-эй XXIV съездын хараа шугамые манай партиин саашадаашье бэелүүлхээр шиидэнги байһаниие Пленум баталаа.

Советскэ Союз Европын бусад гүрэнүүдтэй хүршэ ёһоной харилсаа хүгжөөнэ. Энэ харилсаамнай гансахан худалдаа наймаанай талаар бэшэ, мүн гүрэнүүдэй харилсаа холбоо үргэдхэлгэ болон уласхоорондын шухала асуудалнуудаар политическэ зүбшэлгэ хэлгээр тодорхойлогдоно.

Европо түбидэхи шахардуу байдал һуларуулха ба эб найрамдал хангаха зорилготой үндэһэн хубилалта бэелүүлхэ, гүрэнүүд хоорондын харилсаанай бодото һайн үльгэр жэшээ болохо тиимэ амгалан ёһоор харилсан оршолгын дура татама жэшээ болохо гурим тогтоохо гэһэн түүхын шухала эрилтые манай парти хараадаа абана. Европын бүхы арадууд бата бэхи эб найрамдал тогтоохые хүсэжэ байна. Европодо аюулгүй байдал тогтоохын түлөө Советскэ Союзай тэмсэлтэй тэдэнэр бултадаа һаналаа эдэбхитэйгээр нэгэдэнэ.

Аюулгүй байдал тогтоохо ба харилсаа холбоо байгуулха асуудалнуудаар ниитэ Европын зүблөө үнгэргэхэ зорилго Европын политикын түрүүшын ээлжээндэ мүнөө табигданхай. Ниитэ Европын зүблөөн болбол Европын бүхы оронуудай найдамтай аюулгүй байдалай, амгалан ёһоор хани харилсаатай байлгын эрхэ нүхэсэлынь болохо ёһотой. Энээнэй түлөө Советскэ Союз социалис бусад оронуудтай хамта оролдоно. Тэрэшэлэн Европын түбтэ зэбсэгтэ хүсэнүүдые, буу зэбсэг хороохо тухай асуудалые ехэ удха шанартай гэжэ СССР тоолоно.

1972 ондо совет хүтэлбэрилэгшэдэй США-гай президенттэй Москвада хэһэн уулзалга совет-американ харилсаануудые хүгжөөхэ хэрэгтэ шухала шатань болоһон байна. 1972 оной майн 29-дэ Москвада КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев США-гай президент Р. Никсон хоёрой гар табиһан «Совет Социалис Республикануудай Союзай ба Америкын Холбоото Штадуудай хоорондохи харилсаа холбооной үндэһэ һууринууд» гэһэн мэдээжэ документ дотор шэнэ эрхэ байдалда совет-американ харилсаануудые хүгжөөхэ үндэһэн хараа бодол найруулагдаһан гээшэ. Хоёр талададаа аша үрэтэй али болохо харилсаа холбооной үндэһэ һууринь энэ документ боложо үгэнэ. Энэ документ дотор «сэрэгэй зүрилдөөтэ байдалые ба ядерна дайе зайсуулхын тула бүхы хүсөөрөө оролдохо» гэһэн хоёр талын уялга бии. Иигэжэ совет-американ харилсаа холбоонуудые саашадань хүгжөөлгын үндэһэ һуури табигдаһан байна. СССР США хоёрой хоорондо хэдэ-хэдэн хэлсээнүүд баталагдаа, политическэ, экономическа харилсаанай, научно-техническэ ба культурна харилсаа холбоонуудай талаар мэдээжэ үрэ дүнгүүд туйлагдаа. Амгалан ёһоор зэргэ оршон байха үндэһэ һуури дээрэ СССР США хоёрой бата бэхи амгалан харилсаануудые хангаха шухала гэжэ КПСС, совет гүрэн хараадаа абана. США-гай зүгһөө баһал иимээр хандаха эрилтын табигдажа байһаниинь мэдээжэ.

Һүүлэй үедэ совет-япон харилсаанууд һайжаржа эхилээ. СССР Япон хоёрой хоорондо ехэ хэмжээтэй, удаан сагай алишье талададаа туһатай харилсаануудые байгуулга, политическэ талаар—зохихо договор баталжа, харилсаануудаа гуримшуулха гээшэ хоёр орондо ашатай туһатай юм.

Амгалан ёһоор зэргэ оршон байха ёһо гуримаар социальна ондо-ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдтэй Советскэ Союзай харилсаануудые хүгжөөхэ талаар хүдэлмэри ябуулхадаа, энээниие дэлхэйн политикада туйлагдаһан таатай зохид шэглэлнүүдые үргэдхэн бэхижүүлгын шухала арга нүхэсэл гэжэ КПСС тоолоно. Тиимэ гүрэнүүдтэй СССР-эй алишье талададаа аша туһатай гадаадын экономическа харилсаануудые үргэдхэхэ, энэ талаар шэнэ арга боломжонуудые хэрэглэхэ гээшэ эб найрамдал бэхижүүлгэдэ туһална, мүн манай арадай аша туһын хэрэгтэ харюусана. Бусад гүрэнүүдэй дээдэ тушаалтай хүтэлбэрилэгшэдтэй манай партиин ба гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй дээдэ хэмжээндэ сэхэ уулзажа хөөрэлдэхэ ябадалые үргэлжэлүүлгэ СССР-эй гадаадын политическэ хараа шугамые бэелүүлгэдэ ехээр туһалха байна.

КПСС-эй уласхоорондын политика хадаа СССР-тэ коммунизм байгуулгые хүтэлбэрилхэ талаар ябуулжа байһан ажал ябуулгатайнь нягта холбоотой. Арадай ажахые хүгжөөхэ юһэдэхи табан жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ гээшэ манай дотоодын ажабайдалдашье, уласхоорондын байдалдашье саашадаа амжалта туйлаха хэрэгтэмнай мүнөө тон ехэ удха шанартай. КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1972 он) Пленумэй заабаринуудые, СССР-эй табин жэл тухай нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэл доторхи заабари болон тобшололнуудые хүтэлбэри болгон, парти, бүхы араднай түсэбтэ табан жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ. КПСС-эй XXIV съездээр тодорхойлогдоһон түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ габшагай ажалаараа бүхы түсэбтэ даабаринуудые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ үндэһэ һуури байгуулхыень, арадай ажахын бүхы һалбаринуудай аша үрын горитойхон ургалта туйлахынь, продукциингаа шанар дээшэлүүлхыень СССР-эй коммунистнууд болон бүхы ажалшадые ЦК-гай Пленум уряалаа.

Манай партиин ленинскэ стратегическэ хараа шэглэл—зүб шэглэл гэжэ КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленум нэгэн дуугаар баталаа. «Уласхоорондын политикын манай социалис революционно хараа шэглэлэй шууд сэхэ үндэһэ һууринуудые агууехэ Ленин зохёогоо,—гээд КПСС-эй ЦК-гай Пленум дээрэ нүхэр Л. И. Брежнев тэмдэглээ. — Бидэнэр тэрэнэй захяа заабаринуудые үнэн сэхээр хэлбэришэгүйгөөр сахинабди. Марксизм-ленинизмын энэ үүсхэлтэ үзэл сурталда, үг зорилгодо шууд сэхэ байлга—манай үнэн зүб хэрэгэй шэнэ амжалтын, шэнэ илалтын эшэ үндэһэн мүн».

КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй шиидхэбэринүүд туйлай ехэ политическэ, теоретическэ удха шанартай юм. Эдэ шиидхэбэринүүд шэнэ алдарта хэрэгүүдтэ Советскэ Союзай коммунистнуудые, бүхы ажалшадые зоригжуулна, эб найрамдалай, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлдэ бүмбэрсэг дэлхэйн коммунистнуудай, бүхы түрүү хүсэнүүдэй зоригжохо эшэ үндэһэн болоно.

Совет арад КПСС-эй ленинскэ дотоодын ба гадаадын политикые нэгэн һаналаар, бүрин хүсэдөөр дэмжэнэ. Арадай үндэр этигэл найдабариие партиин нэрэ хүндэтэйгөөр харюулжа байһанай шэнэ гэршэ КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй шиидхэбэринүүд болоно. Совет арад Эхэ оронойнгоо аша туһада шэн габьяата ажалаараа, гүнзэгы мэдэрэлээрээ, ленинскэ партиие тойрон бата жагсаалтай байһанаараа эб найрамдал, хүн түрэлтэнэй социальна дэбжэлтэ хангалтада шэнэ ехэ хубитаяа оруулха юм.

(Апрелиин 29-нэй «Правдаһаа» абтаба).

ЭРХИМЛЭГШЭДТЭ—ШАН

...оной нэгэдэхи кварталда мал ажалай продукт... ехээр абахын, бэлэдхэхын ба малай, шубуунай ...эмэ дээшэлүүлхын түлөө автономито республика...аар, область болон автономито областьнуудай ...лгэрһэн бүхэроссин социалис мүрысөөнэй дүн... РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болон ВЦСПС ...үзэһэн байна. Нэгэдэхи һуури эзэлжэ, эрхимлэ...ологдогшод: түбэй зонодо — Калужска болон ...о областьнууд, Волго-Вятска зонодо — Киров... ласть, Түбэй-Хара хүрьһэтэ зонодо — Курска об... Поволжиин зонодо — Башкирай АССР, Ураалай – Удмуртиин АССР, Зүүн-Сибириин зонодо — Буряадай болон Тувын АССР. Хойто зонодо — Коми болон Яхадай АССР.

Дамжуулгын Улаан туг болон нэгэдэхи мүнгэн шан Башкирай, Буряадай, Коми, Тувын болон Удмуртиин автономито респбуликануудта Калужска, Орловско, Кировскэ болон Курска областьнуудта барюулагдаха болоо. Яхадай АССР-тэ дамжуулгын Улаан туг үлөөгдэжэ, мүнгэн шан олгогдобо.

Хоёрдохи мүнгэн шан Ленинградай, Рязанска областьнуудта, Чувашай АССР, Белгородско болон Липецкэ областьнуудта, Татарай АССР, Свердловско, Челябинска областьнуудта, Магаданска областьдо үгтэхэ болоо.

МАЙН ҺАЙНДЭРЭЙ УРДА ТЭЭ

ҺАЙН БЭЛЭДХЭЛТЭЙ

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд байгша ондо 3890 гектарта орооһото ургамалнуудые тариха юм. Апрелиин 25-най байдалаар эндэхи механизаторнууд 1800 гектар тарялангай шииг нойто хүшаба. Ажахын 4 отделениин механизаторнууд тарялангаа борнойлхо, минеральна үтэгжүүлгэ оруулха хүдэлмэриие һайнаар ябуулна. Коммунист Содном Сундуевич Яндановай даадаг тракторно-таряан ажалай бригадын ажалынь урагшатай.

Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы энэ жэлдэ ажахымнай механизаторнууд 5 5 мянган центнер орооһо хуряажа абаха юм. Хараалһанаа бодото дээрэнь бэелүүлхын тула оролдохобди, — гэжэ колхозой түрүүлэгшэ Аркадий Степанович Иринчеев хэлэнэ.

Тарилгын урда тээ бүхы тарялан дээрээ минеральна үтэгжүүлгэ оруулхаар тэдэнэр зоригжонхой. Хабарайнгаа тарилгые һайнаар дүүргэхэ арга боломжо тус ажахын механизаторнуудта гүйсэд бии.

Б. ЯБЖАНОВ,

...-Үдын аймагай ...н туршалга-үйлэд... ажахын үрэһэ ху... дүрбэдэхи отде... механизаторнууд ... һайндэрэй урда ... хабарай тарил...дэлмэри үргэн да...айгаар ябуулжа ... Хоёрдохи звеногой ...заторнууд комсо...рил Антонов, Аль...Агутов гэгшэд хара ...й таригдаха газа...таруулаа.

...Г ДЭЭРЭ: залуу ...торнуудай агре...ажаллажа байна.

...НИНАГАЙ фото.

БАЯН УРГАСЫН ТҮЛӨӨ

«50 лет Октября» совхозой луговодууд болон механизаторнууд тарялан, сабшалан һайжаруулха габшагай хоёр һарые эмхи гуримтайгаар үнгэргэхын тулада оролдожо байнхай. Түсэбөөр хараалһан ажалаа һайнаар дүүргэжэ шадабал орооһо таряанай, үбһэ ногооной тогтууритай һайн ургаса хуряажа болоно гэжэ тэдэнэр һайн ойлгоно бшуу. Мүнөө үедэ ажахын луговодууд 300 шахуу гектарай сабшалан модо шулуунһаа сэбэрлэһэн, бүхы һүбаг ханаабуудаа заһабарилба. Тарялан, сабшалан дээрэ наг шэхэ гаргаха хүдэлмэри яһала урагшатай гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Мүнөө эндэ 3000 гаран тонно шэбхэ гаргагдаба.

Ажахын бэрхэ луговодуудай нэгэн Федор Прокопьевич Гончаров даажа абаһан сабшалан дээрээ минеральна үтэгжүүлгэ гаргажа эхилбэ. Механизаторнууд Курбан Валиев, Владимир Жамсуев гэгшэд эндэ ажаллана. Тэдэнэр 70 гектар сабшаланда 175 центнер минеральна үтэгжүүлгэ оруулба. Нуга сабшалан уһалха болзор алдахагүйн түлөө совхозой луговод бүхэн оролдоно.

Жэл бүри улам олошоржо байгаа ниитынгээ адууһа малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ, һү, мяха, нооһо бүри ехээр абаха хэрэгтэ луговодууд өөһэдынгөө ехэхэн хубитые оруулха байна. Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ үбһэ ногооной тогтууритай һайн ургаса хуряажа абахын тула шармайн оролдоно.

С. САНЖИМИТЫПОВ.
Хэжэнгын аймаг.

ЭМХИТЭЙГЭЭР

Ажахымнай механизаторнууд байгша оной хабарай тарилгые үсөөхэн үдэрэй туршада эрхим шанартайгаар дүүргэхэ гэһэн зорилго урдаа табинхай. Хоёрдохи отделениин механизаторнууд колхоз соогоо түрүүлэн, газарай шииг нойто тогтоохо хүдэлмэри ябуулжа эхилбэ. Эндэ 300 гаран гектар газар борнойлогдоо. Механизаторнууд Батор Цыденов, Сандан Бадмаев гэгшэд халаанайнгаа даабариие холо үлүүлнэ. Эдэнэр 60 гектарта лущени хэбэ.

Таряанай тоог дээрэ хүрэнгын орооһо хордохо хүдэлмэри ябуулагдана. Энэ харюусалгатай ажалые механик Владимир Менжиков даанхай.

Д. БАДМАЕВ.
Зэдын аймаг.

РЕСПУБЛИКЫНГАА 50 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

ШЭНЭ ПРОДУКЦИ

«Хүндэлэлэй Тэмдэгэй» орденто Улаан-Үдын «Электромашина» заводой доторой радиогоор дамжуулагдаһан һүүлшын һониннуудай нэгэн бүхы хүдэлмэришэдые ехэтэ баясуулба.

— Юу хэлэбэб, радиомнай ямар һонин дуулгабаб? — гэлдэн, заводой газаа ябаһан хүдэлмэришэд бэе бэеһээ асуулдана.

— Заводоймнай коллектив табан жэлэй шиидхэхы жэлэй социалис уялга абахадаа, арад зоной хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгые олошоруулха гэжэ хараалаад, республикынгаа 50 жэлэй ойн һайндэр болотор электро-гүсэнүүдые хэжэ эхилхэнь. Жэлэй хоёрдохи хахадта 25 мянган гүсэ оронойнгоо олон область, хизаарнуудта эльгээхэнь гэжэ мэдээсэгдэбэ ха юм.

Хоёр дабхар, үндэр һаруул шэнэ цех соо ороходо, бэшэ цехүүдһээ, шуума, пээрэнинь һураггүй намдуу. Эндэ заводой шэнэ продукци бүтээгдэдэг болохо.

Шэнэ түхэлэй продукци олоор бүтээжэ гаргаха гээшэ бэлэн бэшэ ха юм. Тэрэнэй технологи шудалха, түсхай бэлэдхэл хэхэ хэрэгтэй. Мүнөө эндэ шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдожо, заримаагнинь бэлэн болгогдоо.

Нэн түрүүн цехэй нэгэдэхи дабхарта заводой модошо дархан, хори гарам жэлдэ энэл коллективтэ хүдэлэгшэ Михаил Васильевич Бадмаевтай уулзашабабди.

— Модошо дархан аад, гүсэ хэхэ газарта юу хэжэ байнабта? — гэжэ асуухадамнай, тэрэ миһэлзээд: — Минии ажал хаанашье хамаатай юм даа, — гэбэ. Дархан Бадмаев зүб хэлэһэн байнао. Түс цехэй хоёрдохи дабхарта тодхогдоһон конвейертэ түсхай тулгайнуудые модоор хэжэ дууһантажа байба.

Ута конвейерэй нүгөө хажуудахи тойо ваннада дутэлжэ ошоходо, залуу технолог Цыпелма Гармаевна Чимитова бидэнэрые угтаба. Тэрэ уринаар энеэбхилэн, юу хэжэ, хайшан гээд гүсэнүүдэй газаа талые никелэр хушагдадагые тайлбарилан хэлэжэ үгэнэ. Участогые даагша Юрий Кузьмич Антонов заводто хүдэлжэ эхилһээр хорёод жэл болобо. Анханиинь инструментальна цехтэ мастераар ажаллажа байһанаа. дүрбэн жэлэй саада тээ шэнэ продукци — электрокипятильник хэхэ ажал шудалхаяа түс участогта ороһон байна.

Дүй дүршэлөөр баян Юрий Кузьмич алюминеэр хэгдэдэг шэнэ түхэлэй продукци бүтээхэ ажалда эльсээгдээ.

— Мүнөө үедэ шэнэ цехтэ 20 хүн хүдэлжэ байна. Хойто жэлһээ, түсэбэй ехэ болоходо, цехэймнай коллектив нэмэхэ юм.

Болоһон һонин гэхэдэ, апрелиин 20-до хоёр литрэй түрүүшын 200 электро-гүсэнүүдые худалдаа наймаанай организацинуудта тушаабабди, коммунис субботнигой үдэртэ 50 гүсэ хэхэ байнабди, — гэжэ нүхэр Антонов хөөрэнэ.

Гүсэ хэдэг цехэй коллектив багаханшье һаа, шэнээр эмхидхэгдэжэ байгаа үйлэдбэридөө анхаралтайгаар хандажа, һайн шанартай продукци гаргаха гэжэ оролдоно.

Гагнууршад Иннокентий Алимпович Яковлев, Михаил Григорьевич Холодков, полировщигууд Николай Георгиевич Карлушин, Сергей Андреевич Мантаков ажалдаа эрхимлэжэ, шэнэ продукци бүтээхэ үйлэдбэри һайнаар шудалаа.

Манай заводой коллектив арга боломжонуудаа хаража үзөөд, гол продукцияа бүтээн гаргахынгаа хажуугаар электро-гүсэнүүдые хэжэ эхилээ. Энэнь республикынгаа 50 жэлэй ойн һайндэртэ хүдэлмэришэдэй бэлэг болохо ха юм.

Арад зоной хэрэглэлэй эд бараа табан жэлэй туршада ехээр бүтээн гаргаха тухай партиин XXIV съездын шиидхэбэрине бодото дээрэнь бэелүүлхэ байһанаа заводой коллектив мэдүүлнэ.

Дм. БАЛДУЕВ,
заводой технолог.

Политическэ һуралсал

СЭДЬХЭЛЭЭ ХАНАН ЯБАХАБДИ

Автомобиль заһабарилдаг Элхиин заводой партийна организацида коммунистнууд болон партийнабэшэ эдэбхитэдэй политическэ һуралсал нэгэ гуримтай болоһон байна. Коммунистнуудай, цехүүд болон таһагуудай, участогуудай начальнигуудай, заводой инженернүүд, техникүүдэй марксистско-ленинскэ һуралсалда — Ленин багшын зохёолнуудые, партиин XXIV съездын шиидхэбэринүүд болон материалнуудые шудалха хэрэгтэ партийна организацин ехэ һаналаа табидаг болоһоной ашаар политическэ һуралсал иимэ гуримтай боложо түхэлжэһэн байна.

Һуралсалай энэ жэлдэ манай һургуулида ябагшад историческа материализм үзэһэн байна. Обществын, хүн түрэлтэнэй түүхын хүгжэлтын гол жама ёһонуудые ойлгохын аргагүй бшуу. Тиимэһээ һуралсалай жэл соо бүхы асуудалнуудые али олон талаһаань, гүнзэгыгөөр шудалха сагнай ходо дуталдажа байгаа. Сагаа тон зүбөөр хубаажа, гол гол асуудалнуудтань зоной анхарал хандуулха, тиигэжэ ойлгоһон юумэеэ ажабайдалдаа хэрэглэжэ шадахаар зааха гэжэ оролдогдодог байгдаа.

Бүхы темэнүүдээр лекцинүүдые уншадаг байгаабди. Хэлэһэн юумыешни хүнэй ойлгохын тулада һайса бэлдэхэ хэрэгтэй болодог даа. Лекторэй, пропагандистын хөөрэһэн асуудалай удхань гүн гүнзэгы байха ёһотой гэһэн бүгэдэндэ мэдээжэ ойлгожо эндэ хэлэхэл ушартай бологдоно. Һурадаг зонтой хөөрэлдөө (собеседовани) хэхэ гээшэ бидэнэрэй ажалда ехэ удха шанартай юм. Иимэ хөөрэлдөөе һайнаар бэлдэжэ үнгэргэхэдэ, һурагшад эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг, бүхы дээрэ һонирхолтой яриладаан болодог байна. Ямар нэгэн темэ үзэхэдөө, нютагайнгаа, заводойнгоо байдалһаа жэшээ харуулалсадаг, өөһэдынгөө шиидхэжэ байгаа зорилгонуудтай холбодог гуримтайбди. Жэшээнь, участогай мастер (манай һургуулида хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд сэхэнхидээ һурадаг) В. И. Вставский, техникын таһагые даагша А. О. Мупкин, заводой профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ Н. Н. Куклин болон бусад семинарска занятинууд дээрэ эдэбхитэйгээр үгэ хэлэдэг. үзэһэн темэеэ гүнзэгыгөөр ойлгохые эрмэлзэдэг зон юм. Бултанай хабаадалгатай үргэн хөөрэлдөө хэхэдэ, теориин асуудалнуудые хүнүүд гүнзэгыгөөр ойлгодог, һанамжаа үмөөржэ, хүн бүхэн үгэ хэлэдэг байна. Иимэ һанамжа буляалдаанай болоходо, пропагандист теориин талаар тон һайн бэлэдхэлтэй байха зэргэтэй.

Үзэһэн темэеэ бүхөөр ойлгохынь тулада дабтажа үзэдэг байнабди. Бүхэли жэл соо һурадаг зондо зарим лекци, марксизм-ленинизмын классигуудай зарим зохёолой гол удхыень бэшэжэ абхуулхые оролдогдодог һэн. Теэд бүхы зомнай иимэ хуряангы тэмдэглэл хээгүй, эндэ дутагдалтайбди гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй.

Семинарска, түгэсхэлэй занятинууд дээрэ хүнүүдтээ үгэ хэлүүлжэ һургаха гэжэ оролдодог байнабди. Үгэ хэлэжэ, ойлгоһон юумэеэ хөөрэжэ, тобшолол хэжэ һураха гээшэ шухала даа. Манда һурадаг хүнүүд булта үгэ хэлэдэг. Зүгөөр эдэнь бултадаа шанга хүбшэргэтэй, гүн удхатай гэхын аргагүй байдаг. Жэшээнь, манай һурагшад — заводой үйлэдбэриин начальник Ю. Н. Цыбиков, инструментальна цехэй начальник Н. Е. Шитин, техникын таһагые даагша А. О. Мупкин болон бусадай үгэ хэлэхыень ажаглахада, теориин асуудал гүн гүнзэгыгөөр ойлгоһон, тодо, һонор, баримта балитай, тоб гэмэ тобшололтой байдаг юм. Тэдэниие шагнахадашье зохид, өөрөөшье ургаһан мэтэ болохош.

Зарим асуудал тайлбарилхадаа, диаграмма, карта, юрын лэ самбар хэрэглээгүйдэ, ойлгуулхань бэрхэтэй болодог гэжэ пропагандистнар мэдэнэ бэзэ. Жэшээнь, нийтэ-экономическа формаци гэһэн темэ гарахадаа, мелээр схемэ зураагүйдэ, юумэ хүндэ ойлгуулхань бэрхэтэй болохо юм. Нигэжэ зураглажа харуулхадаа, нэгэ байгуулалгын (формациин) нүгөөдөөр һэлгэгдэһэн шалтагаание эли тодоор, ойлгосотойгоор тайлбарилжа боломоор гэжэ һанаа һэм. Иимэрхүү харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдые. жэшээнь, занятидаа самбар дээрэ мелээр зуража байгаад хөөрэхэдэ, дээрэ шэнги байдаг. Заримдаа һурагшадаар зуруулхада. бүришье дээрэ ха гэжэ һанаар.

Теориин асуудалые хүн бүхэнэй ойлгохо аргань ондо ондоо гэжэ пропагандист бүхэн мэдэнэ ёһотой. Тиимэһээ һурадаг хүн бүхэн политическэ асуудалда хэр бэ гэжэ мэдэхэ шухала. Лекци, хөөрэлдөөнэй үедэ һурадаг зон ямараар анхаралаа табинаб, ямараар харюусанаб гэжэ ажагладаг, нийтын ажалые харалсадаг, эдэ бүгэдые хамталжа тобшолол хэдэг байнабди. Гадна хүн бүхэн ажал дээрээ ямар бэ, юундэ дуратайб, ямар дутагдалтайб, гэр бүлэдөө ямар байдалтайб гэхэ мэтээр бүхы талаһаань хүн бүхэнөө табан хурган мэтээр пропагандист мэдэхэ ёһотой гээд дахин дабтая.

Партийна һуралсалые, партийна пропагандые бүхы дээрэнь аша үрэ ехэтэй болгохо гэһэн зорилгын бидэнэр, пропагандистнарай, үмэнэ табигдажа байһаниинь, элитэ. Энэ хэрэгтэ бүхы шадабаряа, эрдэм бэлигээ зорюулан хүдэлнэбди. Тиин манай хүдэлмэриин үрэ дүн юун бэ гэхэдэ, һурадаг зонууднай ааб даа. Эдэнэр лэ манай ажалые толи мэтээр харуулха болоно. Хэрбээ бидэнэр, пропагандистнарай, эрдэм ухаанай һайн үрэһэ таряа һаамнай, эдэ зон өөһэдөө эдэбхитэй, абьяастай ябахаһаа гадна улад зониие дахуулха, шэнэ табан жэлэй түсэбтэ даалгабаринуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ ехэ хубитаа нэмэри оруулха байха. Иимэ юумэ хараа һаа, бидэнэр сэдьхэлээл баясан ябахалди даа.

И. ТУЛОХОНОВ,
Загарайн аймагай автомобиль заһабарилгын заводой партийна организацин пропагандист.

Һуралсалай дүн гаргагдана

Партиин Зэдын райкомой бюрогой тогтоолой ёһоор аймаг дотор политическэ һуралсалай жэлэй түгэсхэлэй занятинууд үнгэргэгдэжэ эхилбэ.

Ленинэй орденто Борьёогой совхозой түбтэхи партийна организацида иимэ хэшээл үнгэргэгдөө. Эндэхи марксизм-ленинизмын үндэһэн суртал шудалдаг һургуулида дүй дүршэл ехэтэй пропагандист Г. С. Одоев хүдэлдэг юм. Нүхэр Одоев аймаг дотороо эрхим пропагандистнарай нэгэн мүн.

Һурадаг зоной ойлгомоор нютагайнгаа, совхозойнгоо байдал дээрэһээ жэшээнүүдые харуулжа байгаад, пропагандист хөөрэжэ үгэдэг. Һуралсалай жэлэй эхилхэһээ хойшо эндэ 22 занятиүнгэргэгдэжэ, һуралсалайнь программа дүүргэгдөө. Нүхэд Я. М. Власов, А. Е. Балдаев, П. П. Яковлева, З. Г. Дамзанова болон бусад оролдосотойгоор һуралсаа. Жэшээнь, совхозой хүдэлмэришэн А. Е. Балдаев СССР-эй гадаадын ба дотоодын политика тухай хөөрэхэдөө, партиин XXIV съездын, ойн баярай суглаанай материалнуудые хэрэглэлсэжэ байгаад, тодоор, тоб гэмээр хөөрэжэ үгэбэ. Иигэжэ һайн сэгнэлтэ абаба. ССР Союзай бүрилдэл, ленинскэ национальна политика тухай совхозой эрхим механизатор В. Ц. Чагдуров элидхэл хэбэ. Мүн бэшэшье һурагшад түгэсхэлэй занятидээрэ үзэһэн темэнүүдээрээ тоб гэмэ харюу үгэһэн байна.

Б. ДАРМАЕВ,
КПСС-эй Зэдын райкомой инструктор.

СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНЭЙ ХҮС[Э...]

КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон совет арад юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи жэлые шиидхэхы, габшагай ажалай жэл болгохын, оронойнгоо социально-экономическа хүгжэлтын асари ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ байна.

Ажалшадай эдэбхи үүсхэлые бадаруулха, үйлэдбэриин нөөсэнүүдые хэрэглэхэ, түсэбтэ даабаряа дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ социалис мүрысөөн туйлай ехэ үүргэ дүүргэдэг гээшэ. Социалис мүрысөөн — ажалшадай творческо эдэбхи үүсхэлые хүгжөөлгын түлхисэнь боложо үгэдэг.

Хүн зоной хамтаараал хүдэлдэг газарта мүрысөөн гэхэ гү, али урилдаан заатагүй байдаг юм. Нийтын байгуулалта, түс гүрэнэй эрхэ байдал иимэ урилдаата харилсаанууд болон мүрысөөе тодорхойлдог хуулитай бшуу. Капиталай оронуудтахи урилдаан, мүрысөөн (конкуренци) хадаа шунахай муухай удхатай: там хайрагүй урилдөөн болодог. хүсэ ехэтэйнь бага хүсэтэй, бага зөөритэй хүнүүдээ мэдэлдээ абажа үрэбхихэ, тэрэниие мүлжэхэ, дарлаха гэһэн уг зорилготой байдаг шуу. Тиихэдэ капиталис оронуудай томо томо монополинууд жэжэ предприяти, корпораци гэхэ мэтэшэлэн бусадшье нэгэдэлнүүдые «залгижархидаг» гээшэ. Энээнэ мүрысөөн гэжэ нэрлэдэг байна. Тодорхойлон хэлэбэл, тэдэнэр иимэ мүрысөөндэ «хүн хүндөө — дайсан» гэһэн ёһо гурим баримталжа, хүн зониие моральна талаараа доройтохо замда оруулдаг байна ха юм. В. И. Ленин «Социалис мүрысөөе яажа эмхидхэхэб?» гэһэн статья дотороо «капитализмын үедэ ажалшадай эдэбхи үүсхэл хайра гамгүйгөөр дарагдадаг» гэжэ зааһан байдаг. Капиталис обществодо бии байһан конкуренци ажалшадые мүлжэхэ, дарлаха нэгэ зэбсэг боложо үгэдэг юм.

Социалис общество хүнүүдэй хоорондоо үрдилдэхэ, урилдаха, хайра гамгүйгөөр мүлжэхэ, дарлаха ябадалые үндэһөөрнь үгы хэһэн байна. Тиигэжэ социалис мүрысөөн хүнүүдые, коллективүүдые хамтадхаха, нягтаруулха арга олгоһон байна. Манай орон доторхи социалис мүрысөөн совет засагай жэлнүүдтэ олон шата дабажа гараһан юм. Түрүүшээр коммунис субботнигууд, граждан дайнай һүүлээр ажахыгаа һэргээн бодхоолгын хүдэлмэри. түрүүшын табан жэлнүүдэй үедэ ударнигуудай. удаань стахановецуудай хүдэлөөн, дайнай жэлнүүдтэхи бүхэсоюзна социалис мүрысөөн, коммунис ажалай ударнигууд болон бригадануудай хүдэлөөн — эдэ бүгэдэ замые социалис мүрысөөн дабажа гараа.

Манай орон дотор дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй хүгжэлтын түүхэ хадаа совет арадуудай баатаршалгын ,ажалшадай коммунис ёһоной хүсэл эрмэлзэлэлые хүгжөөлгын тодо гэршэ мүн. Мүрысөөн болбол хүн зоной творческо эдэбхи үүсхэл бадаргаха, үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые хүгжөөхэ, үйлэдбэриин харилсаануудые нарижуулха талаар ашаг үрэтэй онол арга боложо үгөө.

Социалис мүрысөөн — творческо ажал, хэрэг юм. Мүрысөөнэй үедэ үйлэдбэриин олон миллион түрүүшүүл болон новаторнууд тодорно. Мүнөөнэй экономическа болон социально-политическэ хүгжэлтын шэнэ замда манай ороной ороод байхада, социалис мүрысөөе саашадань хүгжөөхэ, тэрэнэй эмхидхэлые нарижуулха гээшэ КПСС-эй XXIV съездын табиһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэлгын шухала нүхэсэл болохо байна.

«Социалис мүрысөөнэй эмхидхэлые улам саашадань һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол парти ба правительствын зүгһөө энэ асуудалда ехэ анхарал хандуулдаг байһанай тодо гэршэ болоно. Энэ тогтоол соо бүгэдэ арадай мүрысөөнэй һайн тала элирүүлэгдэжэ, дутагдалнуудшье зааһан байна. Социалис мүрысөөнэй аша үрые дээшэлүүлхэ талаар зорилгонууд партийна, профсоюзай, комсомолой организацинуудай урда табигдаа һэн. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, научно-техническэ дэбжэлтые хурдадхаха, эрдэм наукын үндэһөөр ажалаа эмхидхэхэ, ажалай гаргаша хорооно, дотоодын нөөсэ арга боломжонуудые элирүүлхэ, материал болон түүхэй эд арьбалха, гамнаха гэһэн ябадал мүнөө үеын социалис мүрысөөнэй гол шэглэл болонхой. Бүхы мүрысэгшэдэй урда «Юһэдэхи табан жэлые болзорһоонь урид дүүргэе!» гэһэн уряа, үүсхэл дэлгэрэнхэй гээшэ.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй, промышленность, барилга, транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй дунда бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолнууд арадай ажахын түсэбүүдые үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй. Ушар тиимэһээ социалис мүрысөөе эмхидхэхэ, ударидаха зорилго бүхы партийна организацинуудай урда табигдана. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев «Совет Социалис Республикануудай 50 жэлэй ой тухай» элидхэл соогоо иигэжэ зааһан байна: «Мүнөөнэй гол зорилго юуб гэхэдэ, хараа шэглэлээ шууд хубилгаха, ажахы эрхилэлгын үрэ ехэтэй онол аргануудта гол анхарал хандуулха, тиин экономикын ашаг үрэ эрид дээшэлүүлхэ шухала болоно. Юун тухай хэлэгдэнэб гэхэдэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй, научно-техническэ дэбжэлтэ түргэдхэһэнэй үндэһөөр, хүдэлжэ байгаа предприятинуудые бүри хүсэд дүүрэнээр ашаглаһанай. ажахыда табигдаһан түхэриг бүхэнһөө, хэрэглэгдэдэг металлай, түлишын, цементын. үтэгжүүлгын тонно бүхэнһөө оруулагдадаг ашаг үрые бүри ехэ болгоһоной үндэһөөр экономическа ургалта улам нэмээхэ шухала».

Хото хүдөөгэй олон мянгаад коллективүүд 1973 оной түсэбые дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоно. Москвагай, Ленинградай промышленна предприятинуудай коллективүүд жэлэйнгээ түсэб болзорһоо хоёло урид, декабриин 26 болотор дүүргэхэбди гэһэн уялга абаа.

Манай республикын ажалшад бүхы совет арадтал адляар энэ тогтоолые халуунаар дэмжээ, Юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи жэлэй даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ, Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө дэлгэрһэн хүдэлөөндэ оролсоод, промышленностиин, транспортын, хэлхээ холбооной, хүн зоной ажаһуудал хангалгын предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд 1973 оной декабриин 28 болотор жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ шиидэнхэй. Республикымнай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гүрэндэ продукци худалдаха түсэбөө декабриин 25 болотор дүүргэхэбди гэһэн уялга абаа. Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсогшо колхоз, совхозуудай, промышленна предприятинуудай социалис уялганууд тунхаглагданхай. Жэшээлхэдэ, «Электромашина» заводой коллектив түсэбһөө гадуур 300 мянган түхэриг[...] дукци үйлэдбэрилхэ, [...] түсэб болзорһоонь [...] декабриин 26 болотор [...] гэхэ гэһэн уялга абаад [...] лажа байна. Энэ һай[...] хан үүсхэлыень Бу[...] промышленна олон [...] тив дэмжээ.

Һүүлэй үедэ түрэл [...] үйлэдбэриин коллектив[...] хоорондо мүрысөөн [...] нэ. Мүнөө жэлдэ «Бу[...] пром» ба Эрхүүгэй [...] сервын комбинадай [...] тивүүд хоорондоо мүр[...] Социалис мүрысөөнэй[...] гүүдые олондо [...] социалис уялганууд [...] дүүргэгдэнэб гэхэ мэт[...] далнууд мүрысөөнэй [...] ёһо гуримуудай нэгэ[...] но. КПСС-эй ЦК-гай [...] ральна секретарь [...] Брежнев КПСС-эй Ц[...] СССР-эй, РСФСР-эй [...] ховно Соведүүдэй ойн [...] рай хамтын суглаан[...] элидхэл хэхэдээ, [...] циалис мүрысөөндэ [...] рагшадта бэшэ, мүн [...] дэ ороһон, ажалдаа [...] хэрэгээр хандадаг [...] тухай коллектив соо[...] гаха, мэдээсэжэ бай[...] зааһан байна.

Буряадай АССР-эй[...] тын областиин, [...] АССР-эй ажалшадай [...] рондоо баталһан мүры[...] социалис уялганууд [...] хэблэлдэ тунхаглагда[...] социалис уялгануу[...] гурбадахи, шиидхэхы [...] зорилгонууд тодор[...] доо.

Социалис мүрысөө[...] дэ олон зуун, мянгаа[...] лай түрүүшүүл тодоро[...] на. Улаан-Үдын ЛВР[...] дизельнэ цехэй слесарь [...] Маковей тэдэнэй тоо[...] но. Тэрэ «8 часай даа[...] 7 час соо, табан жэлэ[...] сэбые — 4 жэл 3 һа[...] дүүргэе!» гэһэн уряа[...] заводойнгоо бүхы хүд[...] ришэдтэ хандаа. Энэ [...] лынь ганса ЛВРЗ-д[...] мүн республикын [...] предприятинуудта [...] дэ. «Теплоприбор» з[...] токарь Д. Л. Разуваев[...] сарь Н. А. Плюснин [...] «Жэлэйнгээ даабари [...] соо, табан жэлэй түс[...] 4 жэл 2 һара соо дү[...] гэжэ хамта ажаллад[...] дөө уряалаад, [...] ажалдаа эрхим жэшэ[...] руулна. Буряадай АС[...] 50 жэлэй ойн нэр[...] коллективэй нэрэдэ [...] хэ эрхын түлөө [...] «Электромашина» [...] дэлгэрэнхэй. «СС[...] электростанци боло[...] тротехническэ прома[...] ностиин социалис мү[...] дэ эрхимлэгшэ» гэһэ[...] зэргэтэй бригадир [...] Власов энэ патрио[...] хүдэлөөе толгойлоо. [...] Мирошников, Л. Р. [...] вай хүтэлбэрилдэг [...] нууд энэ үүсхэлыень [...] наар дэмжээд, дээш[...] дэһэн социалис уялга[...] абаа. Тэдэнэр эрэлхэ[...] гой ажалаараа Эхэ [...] гоо баялигые арьбад[...]

Республикымнай [...] КПСС-эй XXIV съезд[...] раалһан түүхэтэ зори[...] дые бэелүүлэн, [...] уялгануудаа дүүрг[...] лөө эршэмтэйгээр аж[...] байна. Промышленна [...] ци худалдаха бай[...]

Бүхы совет арадай [...] тодо Буряадай [...] ажалшад, түрэл [...] партиингаа хүтэлбэ[...] үйлэдбэриин урсалт[...] үрые улам дээш[...] эннэдээ [...]

Т. БОГОМОЛ[ОВ,]
Доржи Банз[аровай] нэрэмжэтэ баш[...] институдай [...]

ҮГЭРСЭ, ПОМИДОРООР ХҮНДЭЛЭГШЭД

Эрхирэгэй совхозой Онохойн теплична комбинадай хүдэлмэришэд үгэрсэ, помидорой баян ургаса хуряажа абадаг болоһоор үнинэй. Түсэбтэ табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ түс коллектив үбэлэй теплицын дүрбэлжэн метр бүриһөө 37,9 килограмм үгэрсэ хуряажа абаа. Харин ВДНХ шадархи «Марфино» совхоз иимэ газар дээрэһээ 22 килограмм үгэрсэ хуряажа абахаар хараалдаг аад, тэрээндээ хүрэдэггүй байна.

Теплична комбинадай үйлэдбэриие зүбөөр эмхидхэбэл, шэмэрүүн хүйтэн уларилтай Байгал шадаршье үгэрсэ, помидорой баян ургаса хуряажа болохо гэжэ энэ жэшээ гүйсэд гэршэлжэ үгэнэ. Энэ ажалша бэрхэ коллектив хабарай үсөөхэн һарануудай туршада дүрбэлжэн метр талмай бүхэнһөө 23,7 килограмм үгэрсэ хуряажа абаа.

Үнгэрэгшэ жэлэй үбэлэй, хабарай туршада Онохойн теплична комбинадай хүдэлмэришэд 2975 дүрбэлжэн метр талмайһаа 59373 килограмм үгэрсэ, помидор ургуулжа абаа. Эртын овощ ехээр ургуулһанай ашаар түс ажахы 70798 түхэриг олзо олоһон. Харин бүхы гаргашань 50 мянган түхэригтэ хүрөө һэн.

Эндэхи бүхы ажалые РСФСР-эй габьяата агроном Виталий Иванович Левёнко хүтэлбэрилнэ.

Даажа абаһан ажалаа һайн мэдэхэ хүдэлмэришэд эндэ олон. Овощ ургуулагшад Зинаида Алексеевна Бобылева, Софья Самсоновна Аксанова, Анна Петровна Просянникова гэгшэд абаһан социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэдэг түрүүшүүл юм.

Үбэлэй янгинама хүйтэн, хабарай хара һалхитай үедэ эндэ ороболтнай, һаруул, урин дулаан байдаг. Онохойн теплична комбинадай үгэрсэ, помидорой баян ургаса хуряаха хэрэгтэ кочегар Мария Давыдовна Михайловагай хубитань ехэ.

Эндэхи огородшод үгэрсынгөө түрүүшын ургаса хуряажа эхилхэнь. Удаань тэдэнэр помидорой рассада үсөөхэн үдэрэй туршада һуулгажа дүүргэхэ зорилго урдаа табинхай.

А. РЫЖКОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: кочегар М. Д. Михайлова (зүүн гарһаа), овощ ургуулагша А. П. Просянникова гэгшэдые харанат.

А. ИСТОМИНАЙ фото.

ЛЕНИНИЗМЫН ИЛАЛТА ТҮГЭС ДАБШАЛТА

Социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай арадууд агууехэ вождиин түрэһэн үдэрые Советскэ Союзай ажалшадтай хамта һаяхан тэмдэглэә. Эдэ арадууд өөһэдынгөө коммунис, хүдэлмэришэнэй партинуудай ударидалгаар социалис байгуулалтадаа шэнэ амжалтануудые туйлажа байнхай. Капиталис оронуудай хүдэлмэришэн анги, дарлагдаһан ба мүлжэгдэһэн зон В. И. Ленинэй һургаалда түшэглэн, социальна ба национальна дарлалтаһаа сүлөөрхын түлөө. нийтын дэбжэлтын ба амгалан байдалай түлөө тэмсэлдээ түс һургаалһаа хүсэ, зориг оложо абана.

Ленинэй нэрэ алдарынь пролетарска революцинуудай, социализмын ба хүгжэлтэ дэбжэлтын һүлдэ, дэлхэйе коммунис ёһоор шэнэдхэн хубилгалгын һүлдэ болонхой.

Хүн түрэлтэнэй түүхэдэхи бүхэли үе саг — капитализмһаа социализмда оролгын, коммунис общество байгуулгын үе саг В. И. Ленинэй нэрэ, алдартайнь, ажал ябуулгатайнь холбоотой юм. Арадуудые дарлажа ба богоолшолжо, колониальна богоолшолго тогтоон, үндэһэ яһатанай хоорондын хёмороо дэбэргэн, хюдалдаата дай үүдхэн, дэлхэйе капитализмын гансааран зонхилжо байһан үе сагта В. И. Ленин түүхэтэ тэмсэлээ эхилһэн юм.

Ленин марксизмын суртал бодолнуудые түүхэдэхи шэнэ оршон байдалда тааруулан хүгжөөжэ, капитализмын, тэрэнэй һүүлшын шата — империализмын өөрсэ ушарнуудые бүхы. талаарнь шэнжэлэн, тэрэниие «социалис революциин болохын урда тээхи үе мүн» гэжэ тодорхойлоо бэлэй. Ленин Россидахи, бүхы дэлхэй дээрэхи ангиин тулалдаануудай дүй дүршэлые согсолон, социалис революциин теори тодорхойлһон. нийтын бүхы хүгжэлтөөр табигдаһан эгээн шухала асуудалнуудта харюунуудые үгэһэн юм.

Ленин, тэрэнэй эмхидхэн байгуулһан большевигүүдэй парти. Октябриин социалис революци хэхэ хэрэгтэ Россиин хүдэлмэришэн ангиие тон үгытэй тарлашадтай холбоо барисаатайгаар элсүүлэн оруулһан, тэрэнэй илалта дэлхэйе революционно ёһоор шэнэдхэлгын эхи табиһан байгаа.

Капитализмһаа социализмда революционно ёһоор зайлашагүй дамжан орохо тухай, социалис революциин заатагүй болохо, хүгжэхэ замууд тухай марксистско-ленинскэ һургаалай мүнхэ хүсэтэй байһые Агууехэ Октябриин түүхэтэ дүй дүршэл үнэншэмэ тодоор лаблан баталаа. Буржуазно-демократическа революциин социалис боложо хубилан хүгжэхэ тухай, ямар нэгэ орон дотор социализмын илажа болохо тухай, революциие хүгжөөгшэ хүсэн тухай, тэрэнэй амгалан ба амгалан бэшэ замууд тухай, пролетариадай диктатура ба тэрэнэй формонууд тухай, марксис партиин хүтэлбэрилхы үүргэ тухай Ленинэй үндэһэ баримта түгэс тобшололнууд ангиин асари ехэ тулалдаануудай соогуур али бүхы талаараа шалгагдажа, түүхын бүхы туршалгануудые дабажа гараһан байна.

Октябриин социалис революциин илалта — ленинизмын түгэс илалта мүн. Агууехэ Октябриин илалтын түлөө тэмсэлэй талаар, капитализмые революционно ёһоор добтолхо, удаа тэнь шэнэ байдал зохёон байгуулха хэрэгтэ Коммунис партиин туйлаһан дүй дүршэл дэлхэйн коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ шухала, барагдашагүй баялиг болоно.

1922 ондо Совет Социалис Республикануудай Союзые [...]

[...] шэглэлнүүдэй бии байһые элирүүлһэн юм. Ехэ этигэмжэ түлөөлэлгэнүүдтэй, нийтэ гүрэнэй нэгэдхэмэл зургаануудые тогтоонгүй, республикануудай конфедераци мэтын эмхидхэл байгуулгад, хизаарлажа болохо гэжэ за[...]

[...] най хамаг туршалгануудые тэсэн дабажа, түүхэдэхи түрүүшын хүдэлмэришэд ба таряашадай гүрэниие үгы хэхэ гэһэн империалис хархис этэгээдүүдэй олон һэдэлгэнүүдые, тэрэ тоодо фашис түрэмхэйшүүлэй добтолгые [...]

МАЛШАДАЙ ЭРИЛТЫЕ АНХАРАГ ЛЭ!

«Булаг» гэжэ газарта ...гын совхозой хальмаг ...рэй гунжадай гүүртэ ...жэбэ. Энэ гүүртые үни- ... малшан Цырен Дулма ...нова эрхилнэ. Энэ үбэл ... тэжээлээр дутамаг ...һан тула, малаа бэлшээн, ...таа тэжээлээ гамтайгаар ...уулан эдеэлүүлжэ, ажа- ... һайн дүнгүүдые туйла-

...дэ 180 толгой туталлаха ...жад суглуулагдаһан юм. ...нэй 100 толгой Яруүна- ... асарагдаһан, бэшэнь ...ээ гараһан мал юм. Тус ...ртынхид мүнөө 100 га- ... тугал абанхай. Малынь ...лаагүй.

...дэ мал адуулагшаар ... дүршэлөөр баян Петр ...суевич Цыренов ажалла- Тэрэ нютагжуулжа ...һан хальмаг үүлтэрэй малай зан абарине таажа абаад, хаана бэлшээхэдэ һайн бэ, хэдыдэ уһалхаб, эдеэлүүлхэб гэжэ зоотехнигэй заабаритай зохилдуулан ажалладаг болонхой. Тиимэһээ харууһалдаг гунжадынь яһала тамиртай ондо орохонь.

Пётр Цыреновэй басаган Валентина, мүн Галина Гомбоева гэгшэд 10 класс дүүргэһэнэй һүүлээр хоёрдохи жэлээ мал дээрэ ажаллажа, үнгэрһэн үбэл тугалнуудые абажа тэнжээгээ. Эдэ хоёр басагад совхозой түрүү комсомолшуудай тоодо ябадаг байна. Үбэлжэлгын үедэ Баяр Бундашинов эндэ тэжээл буйлуулжа, малшадта ехэ туһа хүргөө.

Булагай малшад энэ жэл 100 толгой гунжан бүриһөө 82 тугал абажа тэжээхэ, тугал бүриин шэгнүүрые үбэлдөө сүүдхын 200 граммаар, зундаа — 700 граммаар нэмээжэ, нэгэшье толгой мал гарзалуулхагүй, эхэ малаа сүм ороондо оруулха гэһэн уялга абаад, амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Мүнөө туталлаһан 100 гаран малайнь 80 шахуунь ороондо оруулагданхай.

Иигэжэ малшадай урагшатай һайнаар ажаллажа байхада, тэдэнние соёлой болон ажаһуудалай талаар хангалга зохихо хэмжээндэ эмхидхэгдэнэгүй. Энээндэ малшад гомдолтой.

— Зуһаландаа нүүбэл кино хараха гү, али ямар нэгэн ондоо һонирхохо юумэ үгы болошодогбди. Мүнөөшье кино харанагүйбди. Үдэшын 7-8 часта эхилдэг сеанснуудта ошожо үрдинэгүйбди. Тугалаа хүхүүлжэ, малаа байрадань оруултарнай 9 час болошодог, 10 часай сеанһаа ерэтэрнай һүниин 1 час болошохо даа, — гэжэ залуу малшад гомдоно. Мүн шэнэ ном, газетэ, журналшье асарагданагүй. Худалдаа наймаан һаядаашье үзэгдөөгүй. «Зуһаландаа гараха датнай ерүүжэб даа» гэжэ автолавкын жолоошон хэлээ гээд малшад дурагүйдэнэ. Совхозой түбһөө холо һаа, клуб, библиотекэдэ ябагаар ерэхэнь бэрхэтэй бшуу. Теэд нютагай библиотекын, соёлой байшангайхид, наймаалагшадай ойрын малшадые «обёордоггүй», алад гарахань гайхалтай.

Д. АЮШЕЕВ,
манай тусхай корр.
Захаамин.

Ленинэй 17-до нютагай
Соведүүдэй һунгалта

ҺУНГАЛТА ҮТТУУЛАН

БАКУ. Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй һунгалта үнгэргэхэ городской һунгуулиин комиссин бүридэлдэ түлөөлэгшэдэ дэбжүүлгэ эндэхи предприятинуудта, эмхи зургаануудта үнгэргэгдэжэ байна. ...шинскэ машина бүтээлэй заводой коллектив суг... дээрээ суута фрезеровщик О. Багировые комиссин бүридэлдэ зууршалаа. ...нтын заводой ажал...—эрхим түрүү машинистнүүдэй нэгэн В. Селехтинэ. «Азизбековнефть» уп...ениин хүдэлмэришэд, ...хаагшад оператор Т. ...шевые дэбжүүлбэ.

Республикын хото городуудай, районуудай һунгуулиин комиссинуудай бүридэлдэ дэбжүүлгэ үргэлжэлнэ.

* * *

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй һунгалта үнгэргэхэ һунгуулиин ...шэнэ округ Ханты-Мансийска национальна округто болгогдоо. Дэлхэй дээрэ ... ехэ Самотлорско ...иин баялиг олзоборилходой хото — Нижневартовскда 100 шахуу округ ...улагдаа.

...эзэн хойто Березовскиин ...ондо һунгуулиин шэнэ ...н округууд бии болгогдоон байна.

Национальна округой ...хи ажалшад — орошод, ...ушад, загаһашад, геологууд хоолой сорго һуулгаг... һуурин тосхонуудһаа ...уур ажалладаг юм. Агитаторнууд, соёлой бригадаһууд самолёдоор, вертолёдоор гү, али ороор тэдээндэ ...но, нютагай Соведүүдтэ һунгалта үнгэргэлгэдэ ямар ...хэлэй хэгдэжэ байһан ... хөөрэнэ.

* * *

КАЛУГА. Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй һунгалтада зорюулагдаһан түрүүшын хөөрэлдөөнүүдые Калугын агитаторууд, политинформаторууд хэбэ. Коммунис партиин хүтэлбэри доро ороной ажалшадай туйлаһан амжалтанууд тухай, социалис демократиин хүгжэлтэ тухай, ... һунгалтын системэ тухай, ... түсэбтэ табан жэлэй ...ндахи жэлэй даабарине ...һоонь урид дүүргэхэ түлөө мүрысөөнэй ябаса тухай тэдэ хөөрэнэ.

Электромеханическа за...эй партийна организаци ...-политическэ ехэ хүдэлмэри хэнэ. Һунгагшадай ... предприятиин соёлой ...нда хүдэлдэг юм. Депутадуудай тоосоонууд, лекцинүүд, тематическа үдэшэнүүд, партиин ветерануудтай уулзалганууд эндэ ходо ...үргэгдэдэг.

...тын бусад предприятинүүдэй партийна организацинууд һунгагшадай клубууды эмхилхээ.

ТАСС-ай корр.

ЗАЛУУ ЭРДЭМТЭДЭЙ СУГЛААН

СССР-эй Наукануудай академиин Сибирьтэхи отделениин Буряадай филиалда залуу эрдэмтэдэй конференци болобо. Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойдо энэ конференци зорюулагдаба.

— Буряадай эрдэм ухаанай газарта 200-гаад залуу эрдэмтэд ажаллана. Эрдэм шэнжэлэгшэдые бэлдэхэ, тэдэнэй мэргэжэл дээшэлүүлхэ, эрдэм шэнжэлгын шанар һайжаруулха, ашаа үрыень ехэдхэхэ гээшэ тон шухала болоод байна, — гэжэ Буряадай филиалай президиумэй түрүүлэгшын орлогшо, экономикын эрдэмэй кандидат К. Д. Карпов конференци нээхэдээ хэлэбэ.

Эрдэм, техникын дэбжэлтэдэ, эрдэм ухаанай туйлалтануудые арадай ажахыда нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ залуу эрдэмтэд ехэ үүргэ дүүргэнэ.

Залуу эрдэмтэдэй конференци хоёр үдэр соо үргэлжэлөө. Зүблөөнүүд, секцинүүд дээгүүр 51 элидхэл шагнагдаа. Залуу эрдэмтэдэй хэһэн шэнжэлгэнүүд шанар һайнтай, гүнзэгы удхатай байгаа, эрдэмтэдэй залуу халаанай бии болохо байһые харуулаа. Эдэнэр орёо шэнжэтэй асуудалнуудые зоримгойгоор шэнжэлнэ.

Мүнөө үедэ филиалай химигүүдэй хэжэ байгаа шэнжэлгэнүүд. бүхэ бэхи полимернүүдые бии болголго арадай ажахыда тон шухала хэрэгтэй зүйлнүүд болоно. Эрдэмтэд Ж. П. Мазуревская, А. И. Прокосова, И. С. Новак, Е. М. Етонова, В. П. Мазуревский, А. Д. Маркова гэгшэд үни удаан саг соо хэһэн шэнжэлгэнүүдэйнгээ үрэ дүн тухай эндэ хөөрэжэ үгэһэн байна. Шэнэ зүйлнүүдые бии болгоһонойнь түлөө эдээндэ авторска үнэмшэлгэ үгтэнхэй.

Залуу эрдэмтэд-физигүүд мүн лэ һони һонин элидхэлнүүдые хээ. Хадалиг газартай манай республикада телевидени, радио-дамжуулга бүри үргэдхэжэ боломоор шэнжэлгэнүүдые филиалай радиофизигүүд үнинэй хэжэ байдаг. Физико-математическа эрдэмэй кандидат Н. Б. Чимитдоржиевай ударидалга доро нимэ шэнжэлгэ хэгдэнэ.

Мүн эрдэм ухаанай бэшэ бэшэ һалбаринуудаар: биологиин, агрохимиин, энэдхэгтүбэд медицинын талаар залуу эрдэмтэд шэнжэлгын ехэ хүдэлмэри эрхилнэ.

Экономикын, нийтын эрдэм шэнжэлгын һонирхолтой олон элидхэлнүүд шагнагдаа.

СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин эрдэмэй соведэй секретарь Л. К. Романов конференцидэ хабаадалсаа.

Конференцидэ хабаадалсаһан ахамад эрдэмтэд — эрдэмэй кандидадууд, доктор нууд элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, шэнжэлгынгээ оншо арга улам һайжаруулха, тобшололоо улам гүнзэгы удхатай болгохо гэхэ мэтын зүбшэл үгэһэн, һанамжаяа хэлэһэн байна.

Эрхим һайнда тоологдоһон элидхэлнүүд филиалай суглуулбарида оруулагдажа хэблэгдэхэ болоо. Залуу эрдэмтэдэй удаадахи конференцине 1974 ондо зарлаха гэлсэбэ.

Э. ДОБОЛОВА,
Буряадай филиалай хүдэлмэрилэгшэ.

ТОБШОХОНООР

☆ Улаан-Үдын харгы замай управлениин коммунис ажалай ударник Ф. Е. Калашниковай даадаг бригадын гэшүүд эбтэй эетэйгээр ажалладаг юм. Мүнөө энэ бригада түмэр-бетоноор хэһэн соргонуудые сэбэрлэнэ. Комсомолшууд А. Щукин, С. Давыдов болон бусад үдэрэйнгөө даалгабарине 150—200 процент дүүргэнэ.

☆ Октябрьска районой 18-дахи кварталда воскресник үнгэргэгдөө. Сэсэрлиг, гудамжа сэбэрлэхэ хүдэлмэридэ хүн зон олоороо хабаадалсаа. 25-дахи, 21-дэхи байшанда ажаһуугшад К. М. Чимитов, Н. Ф. Барданов, П. И. Серебренникова, В. М. Калаганов гэгшэд һайнаар ажаллажа, бусадай дундаһаа шалгарба.

ҺҮ ТУШААН АБАДАГ ПУНКТДА

Улаан-Үдын аймагай Ивалгын туршалга-үйлэдбэриин ажахын һү тушаан абадаг пунктда арбан хүн ажалладаг юм. Коллективынь багаханшье һаа, хэһэн ажалынь ехэ гэжэ тэмдэглэмээр. Тэрэ коллективэй хүдэлмэрине дүй дүршэл ехэтэй болоһон Матвей Ильич Шунков ударидана. Энэ нүхэр тус пунктда 34 жэл соо таһалгаряагүй ажаллажа байна.

Ажахын һаалиин фермэнүүдһээ энэ пунктда үдэр бүри хэдэн арбаад бидон һүн орожо байдаг юм. Пунктын хүдэлмэрилэгшэд һүнэй шанар шалгана, тоһолигыень тодорхойлно, Тиигээд сүсэгы, творог бэлдэнэ. Энэ пунктда шалгагдажа, һайнаар сэбэрлэгдэһэн һүн Улаан-Үдэ хотын 12 магазин ба хүүгэдэй саад, яслинуудта эльгээгдэжэ байдаг юм.

Һү тушаан абадаг пунктда эбтэй зетэй, ажалша бэрхэ хүнүүд хүдэлнэ. Тэдэнэй хэниинь хэн гэшэгүй, ажалдаа харюусалгатайгаар хандажа, даабаряа үлүүлэн дүүргэхые хүсэжэ ябадаг юм. Лаборантка Клавдия Николаевна Хазагаева, пунктын үнинэй хүдэлмэрилэгшэд Евдокия Осиповна Яковлева, Татьяна Петровна Сарданова гэгшэд коллектив соогоо хүндэтэй болонхой. Тэдэнэй хэһэн ажал хододоо һайн сэгнэлтэ абадаг.

Зурагууд дээрэ: лаборантка К. Н. Хазагаева. Пунктын бэрхэ хүдэлмэрилэгшэд Т. П. Сарданова (зүүн гарта), Е. О. Яковлева.

З. ВЕСНИНАГАЙ фото-текст.

Эдэ хэд бэ? П. Б. Чагдуров Хяагтын совхозой хоёрдохи отделениин ахалагша үхэршэн. Нүгөөдэнь — И. М. Перфильев — Шэтын тепличнэ комбинадай экономист, Буряадай хүдөө ажахын институдта заочноор һуралсадаг. Мүнөө эндэ амараад, институдайнгаа түгэсхэлэй, гүрэнэй шалгалта үтэхэб гэжэ мэдүүлнэ. Нүхэр Чагдуров өөрынгөө хэдэг ажал тухай баһал дуратайгаар хөөрэнэ. Тэрэ совхозой мал адуулагшаар 5 жэл соо хүдэлмэрилнэ. Нёдондо жэл һамгантаяа 200 толгой залуу мал харууһалжа, толгой бүриинь шэгнүүрые сүүдхэдэ 1100 граммаар дээшэлүүлһэн байна. Мүнөө 156 толгой буруу харууһална. Һайнаар ажалладаг хүнүүд һайнаар амарха ёһотой ха юм.

Эндэ амаржа байгшадай дундаһаа Шэтын областиин XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түмэршэ дархан П. Н. Ковалев, Улаан-Үдын авиазаводой слесарь Ю. С. Захаров гэгшэд яһала һайнаар амарһан тухайгаа хөөрэжэ үгөө.

Хоол баридаг газарынь аятайхан даа. Сэбэр, һаруул, уужам. Урин налгай зантай, арюухан залуу басагад эдеэ хоол зөөнэ. Амарагшад тэдэндэ эдеэнэй захил хэнэ. Эндэ хоол зөөдэг хүндэмүүшэ басагадай фото-зураг (баруун гарһаа Валя Хубракова, Таня Шахаева) харанат. Хоюулан комсомолой гэшүүн, 10 класс дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр кулинарнин мэргэжэлтэй болонхой.

Ажалай түрүүшүүл профсоюзай комитедэй хүнгэлэлтэтэй путевкоор эндэ амарна.

Д. ЦЫБЕНОВ,
Д. БАЛДАНОВ.

ФОТОРЕПОРТАЖ

ДЭЭДЭ-ОНГОСТОЙН СЭНГЭЛИГТЭ...

Нийслэл Улаан-Үдэ хотодо ойро оршодог Дээдэ-Онгостой олониитэ ажалшадай амардаг, сэнгэдэг гоё һайхан байгаалитай газар гэжэ үнинэй мэдээжэ. «...Дээдэхэн Онгостойн сэсэрлиг соо...» гээд бүри гушаад онуудай үедэ дуулалдадаг һэн. Тэрэ үедэшье республикын найр наадан, спортивна томо мүрысөөн, урилдаанууд тэндэ үнгэргэгдэдэг бэлэй. Мүнөөшье амаралтын үдэрнүүдтэ, жэлэй дүрбэн сагта ажалшадай сэнгэдэг газарынь байһан хэбээрээ.

Эндэ Дээдэ-Онгостойн амаралтын байшан, туристнуудай бааза, ажалшадай зуһай байра — зуһалан оршоно. Тунгалаг хүйтэн уһатай горхон харьялжа байдаг. Хайшаа хара — сэл ногоон нарһан, хасуури, жодоо, хуша модод нэмжыдэг.

Иимэ һайхан байгаалитай Дээдэ-Онгостойн «Верхняя Березовка» гэжэ амаралтын байшан тухай эндэ хэдэн фото-зурагуудые харуулан тайлбарилжа үгэе. Ажалшадай амардаг энэ гэр 1928 ондо байгуулагдаһан. Нэгэ доро 150 хүн амардаг байна. Эндэ манай республикын ажалшадһаа гадна, хүршэ Шэтын, Эрхүүгэй, Амарай областьнуудһаа хүнүүд ерэжэ амардаг. 1972 онон туршада бүгэдэ 7500 хүн, байгша оной түрүүшын гурбан һара соо 500 гаран хүн амарба.

Амарагшадай мэдэлдэ спортын зал, талмай, элдэб хэрэгсэлнүүд байха. Зургаа мянга гаран номуудтай библиотекэ бии. Шатар, даам, биллиард... Мүн кино, концерт хараха уужам зал. Уула хадаар ябажа, гоё һайхан байгаалитай танилсаха, город ерэжэ музей, театр хараха, предприятинуудта абаашаха экскурси эмхидхэгдэдэг байна. Үдэртөө дүрбэ удаа хоол баридаг уужам, һаруул столовотой. Амарагшадай байдаг таһалга бүридэ телевизор, радио бии. Мүн медицинын хүдэлмэрилэгшэд амарагшадые шалгажа, эмнэлгын туһаламжа үзүүлнэ.

Амаралтын байшангай үүдэндэ хоёр залуушуултай уулзабабди (нэгэдэхи зураг).

ПОЧТАЛЬОН—АЙЛ БҮХЭНЭЙ АЙЛШАН

Почто хадаа манай орон доторхи хэлхеэ холбооной эгээл урданай, эгээл дэлгэрэнгы харилсаануудай нэгэн болоно. Арадай ажахын бүхы һалбаринуудые хүтэлбэрилгэдэ, захиргаанай болон нийтын эмхинүүдэй ажал хэрэгэй урагшатай һайн ябаха, хэрэгтэ, арад зоной ухаан бодолой ба материальна эрилтэнүүдые бэелүүлгэдэ почто сэгнэшэгүй ехэ үүргэ дүүргэжэ байдаг гээшэ. Үргэн ехэ орон доторнай, тэрэ тоодо манай республика соо үдэр бүри хэлхеэ холбооной ямар нэгэн албанда хандадаггүй гэр бүлые олохонь бэрхэтэй болонхой.

Олон тоото газетэ, журналнуудые, бэшэг болон бусад корреспонденцинүүдые почтальонууд үдэр бүри ажалшадта абаашажа үгэдэг байна. Тэдэнэр «баяраар билтарһан сүүмхэнүүдые» үргэлөөд лэ ябадаг. Тэдэнэй үдэр бүриин ажал хүндэшье, хүндэтэйшье. Жэлэй ямаршье сагта, һайн дэрнүүдтэшье, амаралтын үдэршье, хура бороотой, саһатай үдэрнүүдтэшье почтальон ажалаа хэжэ ябадаг.

Манай республикын хото городуудай, хүдэлмэришэнэй тосхонуудай, хүдөө нютагуудай хүн зоной үдэр бүриин эрилтэнүүдые нэгэ мянга гаран почтальон мүнөө хангажа байна. Хэлхеэ холбооной операторнууд, экспедиторнуудтай хамта почтальонууд түрүүшээр балай обёорхоор бэшэ аад, хүн бүхэндэ шухала хэрэг бүтээнэ гээшэ.

Мүнөөнэй почтые урдажа байһан гол мүрэнтэй сасуулжа болохоор. Үдэр бүри хэдэн мянгаад бэшэг ба телеграммануд, газетэ болон журналнууд «урдажал» байдаг. Тиимэ янза бүриин корреспонденцигүйгөөр ямар нэгэн предприяти гү, али эмхи зургаанууд, колхоз гү, али совхозууд, нийтын эмхинүүд гү, али юрын хүнүүд нэгэшье үдэр байжа шадахагүйл. Тиимэл хадаа почтальоной ажал хүндэтэй болоно ха юм. Тиимэл хадань почтальонине нютаг бүхэндэ, гэр бүлэ бүхэндэ хүндэлнэ бшуу.

Елена Николаевна Лоскутниковае Хуушан-Онохой тосхоной хүн бүхэн — үндэр наһатайшуул, үхибүүд һайса мэдэдэг болонхой. Коммунис ажалай ударнигай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэһэн энэ нүхэрые гэр бүхэндэ хүлеэжэ байдаг юм. Тэрэ Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой хүдэлмэришэдтэ почто зөөдэг ажалтай. Хүдэлдэг тосхониинь ехэшье, хүн зоншье олон. Тосхондо аяар найман үйлсэ бии. Һаяхан үшөө нэгэ Совхозная гэжэ шэнэхэн гэрнүүдтэй үйлсэ нэмэбэ. Тосхоной хэды ехэ байгаашье һаа, хэды олон хүн зоной ажаһуудагшье һаа, Елена Николаевна үдэр бүри гэр бүхэндэ ошожо, газетэ ба журналнуудыень, бэшэгүүдыень абаашажа үгэһэн лэ байдаг. Тиимэл хадань тэрэнние хүндэлнэ, тэрээндэ һайн һайханине хүсэнэ ха юм.

Хурамхаанай аймагай түб һууринай почтальон Цырена Сотнеевна Баторова олоной дунда хүндэтэй болоһоор үнинэй. Энэ нүхэр аяар 25 жэл соо почтальоноор хүдэлнэ. Оролдосотой һайн ажалайнгаа түлөө оло дахин магтаалда хүртэһэн нүхэр Баторова хэблэл тарааха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Һүүлэй 2-3 жэлэй турша соо тэрэнэй үдэр бүри үргэлжэ ябадаг сүүмхэ хэды дахин хүндэ болоо. Ушарынь юуб гэхэдэ, ажалшадай дунда газетэ, журнал олоор тараана ха юм. Тиимэл хадаа ажалшан арадай зүгһөө һайшаалда хүртэнэ бшуу.

Республика доторнай иимэ жэшээнүүд олон. Хэжэнгын аймагай Могсохоной хэлхеэ холбооной отделениин почтальонууд А. Д. Даржаева, Д. Б. Цыренжапова, Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой почтальонууд Е. Л. Андренов, Д. Ш. Маншеев, Захааминай аймагай Санагын, Утаатын хэлхеэ холбооной отделенинүүдэй почтальонууд С-Х. Зомонова, Б. Ш. Гармаев, Мухар-Шэбэрэй аймагай Хүсөөтэ нютагай почтальон нүхэр Эрдынеева болон бусад ажалшадай дунда хүндэтэй болонхой. Тэдэнэр бултадаа социалис мүрысөөнэй манлайда ябадаг, нийтын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг байха юм.

Арад зоной үдэр бүри ургажа байһан ухаан бодолой эрилтэнүүд хэлхеэ холбооной хүдэлмэрине саашадаа улам һайжаруулха эрилтэ табина. Энэ хадаа почтальонуудай ажалда сэхэ хабаатай. Хүн бүхэнэй ажабайдалда шухала хэрэгтэй юумэнүүд почтальоной сүүмхэ соо ябана бшуу. Тиимэһээ почто зөөхэ, газетэ ба журналнуудые ажалшадта түргэн тарааха хэрэг тон шухала болоно.

Хүдөө нютагуудта соёл культура саашадань түргөөр хүгжөөхэ эрилтэ КПСС-эй XXIV съезд табиһан байна. Энээнние хүсэндэнь хүргэхэ хэрэгтэ хэлхеэ холбооной хүдэлмэрилэгшэд ехэ үүргэтэй. Ушар иимэһээ газетэ ба журналнуудые, бусад корреспонденцинүүдые холын фермэ, отаранууд та, бригада ба отделенинүүдтэ түргөөр абаашажа байха хэрэг тон шухалада тоологдоно.

Хэлхеэ холбооной отделенинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд үдэр бүри арад зондо хэблэлэй халуун үгэ хүргэжэ байдаг. Газетэ болон журналнуудаар дамжуулан, ажалшадай дунда партиин ябуулдаг нийтэ-политическэ хүдэлмэриин урагшатай байха хэрэгтэ почтын хүдэлмэрилэгшэд һүүлшын бэшэ һуури эзэлнэ. Гэхэтэй хамта хүдөө нютагуудта почто тарааха хүдэлмэри хангалтагүй байһаар. Хориин, Бэшүүрэй, Хяагтын болон бусад аймагуудай зарим нютагуудта, холын малшадта газетэ, журналнууд саг соогоо абаашагданагүй. Иимэ байдал саашадаа тэсэхын аргагүй.

Ажахынуудай партийна организацинууд, нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд хэлхеэ холбооной отделенинүүдэй почтальонуудай хүдэлмэрине һайжаруулха асуудалые үдэр бүриин анхаралда абажа, хэрэгтэй болоо һаань, ёһотой туһаламжа хүргэжэ байха уялгатай. Аймагуудай хэлхеэ холбооной узелай, тэдэнэй парторганизацинуудай хүтэлбэрилэгшэд хүдөөгэй почтальонуудай дунда ойлгуулламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, социалис мүрысөө эмхидхээд дүнгүүдыень саг соонь согсолжо, мүрысэгшэдтэ дуулгажа байха үүргэтэй.

«Почто, телеграф болон машинагүйгөөр социализм хооһон үгэ мүн» гээд В. И. Ленин Совет засагай түрүүшын үдэрнүүдтэ хэлэһэн байгаа. Ушар иимэһээ хэлхеэ холбооной предприятинуудай, тэдэнэй бүхы албанай хүдэлмэрине нарижуулан һайжаруулга партийна, совет органуудай шухала зорилгонуудай нэгэн болоно. Арадай ажахын, арад зоной эрилтэнүүдые саг соонь һайнаар хүсэлдүүлхэ хэрэг хэлхеэ холбооной бүхы хадэлмэрилэгшэдэй нангин уялга болоно бшуу.

Ив. ОЧОРОН,
журналист.

...СССР-тэ хүгжэлтэ түгэс ...алис общество байгуу...нхай. Хани барисаа, ...дүүтэй холбоое үндэһэ ...дог 100 гаран наци ба ... үндэһэтэд, түүхэтэ шэ...ани нэгэдэл бологшо — ... арад Коммунис пар... тойрожо нягтаар эмхи...эгсанхай эндэ ажаһуу...

III.

...ртиин XXIV съезд ма...роной хүгжэлтын саа... арга боломжонуудые ...ойлходоо, коммуниз... материально-техническэ ... һуури байгуулха хэ... амжалтануудыеханга... эрдэм, техникын хүг...ын туйлалтануудые со... ёһоной ажахын бу... зүйлнүүдтэйнь нэгэдхэн ...хо гэһэн шухала зорил...ба һэн. Энэ уг зорилго ...хын тула түсэбтэ табан ... зорилго шиидхэхэ: ... үйлэдбэри хурдан ...өөр хүгжөөһэнэй, ...рыень дээшэлүүлһэ... эрдэм ба техникын хүг... туйлаһанай, ажалай ...ын ургалтые түргэдхэһэнэй үндэһөөр арад зоной баян дэлгэр, болбосоронгы байдал нилээд дэбжээхэ шухала.

Партиин XXIV съездһээ хойшо үнгэрһэн хоёр жэлэй турша соо манай арад общественын экономикын, социально-политическэ, соёл гэгээрэлэй хүгжэлтын талаар шэнэ амжалтануудые туйлаа. Эрдэм болон техникэ хүгжөөхэ хэрэгтэ амжалтанууд туйлагдаа. Гансахан нёдондо жэл 4000 шэнэ янзын машина, түхеэрэлгэ, аппарат ба приборнууд бүтээгдэһэн, 3800 участок, цех ба үйлэдбэри үргэлжэ дээрээ онһожоруулагдаһан, автомадаар зэбсэглэгдэһэн байна. Промышленностиие хүтэлбэрилгын хэрэг улам һайжаруулхын тула бага бэшэ юумэн хэгдээ. «Промышленностиие хүтэлбэрилгын хэрэг саашадань улам һайжаруулха зарим хэмжээ ябуулганууд тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй һаяын тогтоол дээрэ хэлэгдэһые гэршэлнэ. КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдһээ эшэ үндэһэтэй энэ документ манай индустриин хүдэлмэрине улам һайжаруулха хэрэгтэ угаа ехэ удха шанартай.

Коммунис парти хүдөө ажахын материально-техническэ хангагдасые улам һайжаруулха гэжэ саг үргэлжэ оролдодог. Энэ һалбаридахи капитальна хүдэлмэридэ гүрэнэй зүгһөө һомологдодог мүнгэнэй хэмжээн 28 миллиард түхэригһөө дээшэ болонхой. Хүдөө нютагуудта 625 мянган трактор, ашаанай 326 мянган автомобиль, таряа хурааха 191 мянган комбайн, 104 миллион тонно шахуу минеральна үтэгжүүлгэ эльгээгдээ.

Үнгэрһэн хоёр жэлэй турша соо национальна доходой 80 гаран процентнь улад зоной хэрэглэмжэдэ зорюулагдаа. 34 миллион тухай хүнүүдэй салин, пенси ба стипендинүүд нэмэһэн байна. Эдэ бүгэдын ашаар хүн бүхэндэ хүртэдэг бодото олзо 1970 онойхиһоо 8,2 процентээр нэмээ.

КПСС-эй XXIV съездын хараалан тодорхойлһон амгалан байдалай программые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ энэ үе соо ехэ амжалтанууд туйлагдаа.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 103 жэлэй ойе олониитын политическэ ба ажалай эдэбхи үүсхэлэй бадарһан оршон байдалда совет арад угтаба. Хүдэлмэришэд, колхозно таряашад, совет интеллигенци — бүхы ажалшад юһэдэхи табан жэлэй гурбадахи, шиидхэхы жэлэй түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ зохёон байгуулхы оролдолго хүсэлэлгэнүүдээ зорюулна. Үнгэрһэн хоёр жэлэй турша соохи манай туйлалтанууд — коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулха замдахи шэнэ алхам болохо табан жэлэй түсэбэй дүүргэлтын түлөө тэмсэлдээ илалта туйлаха арга нүхэсэл болоно.

КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр партийна документнүүдые һэлгэжэ эхилһэн ушар партиин гэшүүдэй зэргые суртал бодолой, политическэ ба эмхидхэлэй талаарнь улам нягтаруулан жагсаалгада, коммунистнуудай эдэбхи, эмхидэл ба журамые улам һайжаруулха, совет обществын хүтэлбэрилхы, залан ударидагша хүсэн болоһон партиин үүргын улам дээшэлхэ хэрэгтэ туһа хүргэнэ.

Марксизм-ленинизм — интернациональна агууехэ һургаал мүн. «Марксизм-ленинизмын нэгэдэлые һандааха, национальна гү, али шажанай элдэб «түхэл шэнжэнүүдтэй» болгон тэрэнние зорюута задаргаха гэһэн ямаршье һэдэлгэнүүд хүдэлмэришэн ангиин революционно һургаалай гол ёһонуудые хазагайрлгаар хододоо дүүрэдэг. Тус һургаал удха шэнжээрээ нэгэдэмэл юм, бүхы коммунистнууд, бүхы революционно хүдэлмэришэд, бүхы ажалшад энээнние шудалжа шадаха байна» гэжэ В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулжа КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан Тезисүүд дотор тусхайлан тэмдэглэгдэнхэй.

Интернационализмын ленинскэ гол ёһонуудта үнэн байдаг Коммунис парти тэдэнние сэхэ шууд бэелүүлнэ. Энэнь социалис хани нэгэдэлтэ оронуудые, дэлхэйн коммунис ба хүдэлмэришэнэй, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе, мүнөө сагай дэлхэйн империализмда эсэргүү бүхы хүсэнүүдые гулидхан нэгэдхэхын түлөө сэхэ шууд тэмсэл дотор бэелэлээ олоно.

Энэ һургаал илагдашагүй хүсэтэй. Юундэб гэхэдэ, үнэн зүб байна гэжэ марксизмые тодорхойлон тайлбарилдаг үгэнүүдээрнь Ленинэй һургаал тухай хэлэхэ үндэһэ баримта бидэндэ мүнөө бүрин бии.

Марксистско-ленинскэ теори, тэрэнние тодорхой оршон байдалда тааруугаар хэрэглэлгэ дэлхэйн хаанахишье революционно хүдэлөөнэй бүхы отрядуудай үмэнэ табигдаһан асуудалнуудта научна гүн гүнзэгы харюунуудые үгэхэ арга олгоно. Олон оронуудтахи коммунис ба хүдэлмэришэнэй партинууд ленинизмын туг доро ургаһан ба бэхижэһэн байна. Коммунис хүдэлөөн мүнөө сагтахи эгээн нүлөө ехэтэй политическэ хүсэн болонхой.

Аха дүү партинууд, бүхы түрүү хүн түрэлтэн мүнөөнэй социальна ба политическэ шухала асуудалнуудай шиидхэбэри бэдэрхэдээ, ленинизмдэ, Ленинэй эмхидхэн байгуулһан партиин дүй дүршэлдэ хандана. Ленинизмын һургаал үе сагай түрүү суртал бодол, мүнөөнэй түүхэдэхи агууехэ зохёон байгуулхы хүсэн болоо.

Советскэ Союзай Коммунис парти, аха дүү марксистско-ленинскэ партинууд научна коммунизмын үндэһэ һуури табигшадай суртал бодолой уг баялигые хамтын оролдолго хүсэлэлгөөр арьбадхан хүгжөөнэ. Мүнөө сагай байдалые бүхы талаарнь, марксистско-ленинскэ ёһоор шэнжэлхэ, революционно теори тодорхойлхо хэрэгтэ партинуудай хамтын оюун бодолые зорюулха гээшэ өөһэдымнай шухала зорилго болоно гэжэ эдэ партинууд тоолоно. Юундэб гэхэдэ, революционно теоригүйгөөр революционно хүдэлөөн дэлгэржэ шадахагүй, тэрэнэй амжалтанууд ба илалтанууд туйлагдахагүй гэһэн Ленинэй захяа заабарине коммунистнууд хододоо һанажа ябадаг. Коммунизмда харша, ямаршье баг нэмэрһэн этэгээдүүдтэ, оппортунистнуудта коммунистнууд эрид шанга харюу үгэнэ. Суртал бодолой бата нэгэдэл, интернационализмын ленинскэ тугта үнэн байха гээшэ дэлхэйн коммунис ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй шэнэ илалтануудай эшэ үндэһэн болоно.

* * *

Ленинэй мүнхэ суртал ба хэрэгүүд, тэрэнэй ажабайдалдахи агууехэ баатаршалга совет хүнүүдтэ, бүхы дэлхэйн ажалшадта зориг бадаруулдаг, этигэл түрүүлдэг барагдашагүй эшэ нүхэсэл болоно.

Владимир Ильич Ленинэй нэрэ алдар ба хэрэг хэтэ мүнхэдөө оршон мандахал.

Г. ГОЛИКОВ,
түүхын эрдэмэй доктор, профессор.

Москва. Майн 1-ней Улаан талмай дээрэ Ьядаан физкультурнигуудай парад та болодьоо болоно байна. Фотохроникын фото.

ХОЁР ДАБХАР ҺАЙНДЭР

Республикымнай ниислэл хото — Улаан-Үдын Ширинэмэй маршрутаар ябаха гурбан хоёр дабхар автобус түрүүшынхиеэ гарана...

Д. ПОЛМАКОВ.

Ленинэй һургаал заабаринн ёһоор

КПСС-эй ЦК-гай апрелиин Пленумэй политическэ тон ехэ удхатай юумэ...

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Политическэ ехэ удхатай шанартай хэрэг

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй гэшүүн Л. И. Брежнев Германиин Федеративна Республикын канцлер В. Брандтай уулзаад...

Тель-Авив буу зэбсэгээ хангирбана

И. АНИЧКИН.
Ю. КОРНИЛОВ.
(ТАСС).

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

Мүшэхын шарай хубилна

«Дружба» колхозой түб — Мүшэхэ тосхоной гүүлэ шарай...

Д. Н. ХАЛХАРОВ.

Яруунын аймаг.

ГУРБА ДАХИН ГЕРОЙ — ЗЭДЫН АЙЛШАН

ДОСААФ-ай Центральна Комитедэй гэшүүн Советскэ Союзай гурба удаа Герой Иван Никитич Кожедуб...

Д. ДУГАРОВ.

Зэдэ.

УРАН БЭЛИГТЭ ХҮҮГЭДЭЙ ВЫСТАВКЭ

Уран гарта хүүгэдэй бүтээлэй уран зурагай выставкэ...

Н. ЛАЙДАПОВ.

ОРОЛДОЛГЫН АШААР

Светлана Степановна Ма... ...

Н. ХАЗАРАЕВ.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · ХИЛЫН ЦААНАҺААА · РАДИО

ПРАГА

Г. Гусак америкын сенаторнуудтай уулзаба

ТАСС

КПЧ-гай ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй Президент Г. Гусак...

БУЭНОС-АЙРЕС

АНГИИН ТЭМСЭЛ ҮРГЭДЭНЭ

ТАСС

ХЕЛЬСИНКИ

МОСКВАДА ЗАРЛАГДАХА КОНГРЕССЫЕ ҮГТУУЛАН

ТАСС

КОНАКРИ

С. ТУРЫН МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

ПАРИЖ

Парижай хэлэбэнүүдые дүүргэхэ эриҗтэ табина

ТАСС

Югославиин Социалис Федеративна Республика... ...

ТАНЮГ — ТАСС-ай фото.

КОПЕНГАГЕН

МИНИСТРЭЙ ҮГЭ

ТАСС

ПРАВДА БУРЯТИИ

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбитэ» зарууна;

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбитэ» зарууна;

Улаан-Үдэ зарууна:

Редактор
Ц. Ц. ШИБУДИН.